

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale i gruppe

Cena 150 lir

Leto XXXII. Št. 95 (9400)

TRST, četrtek, 22. aprila 1976

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

SOCIALISTI SO POTRDILI SVOJA STALIŠČA IN ODBILI «PAKET» KD

Nove volitve neizbežne po neuspešnem srečanju Zaccagninija z De Martinom

Danes se bo tajnik KD srečal z Berlinguerjem in voditelji PRI in PLI - Komunisti dolžijo demokristjane, da zavlačujejo posvetovanje iz zgolj taktičnih razlogov

Po sestanku z demokristjanskim tajnikom Zaccagninijem je De Martino potrdil socialistično zahtevo po predčasnih volitvah.

(Od našega rimskega dopisnika)

RIM, 21. — Začel se je zadnji ples. Tajnik KD Zaccagnini se je srečal s socialdemokrati in socialisti, jutri pa so na vrsti komunisti, liberalci in republikanci. Potem se bo sestalo demokristjansko vodstvo, ki bo ocenilo uspeh posvetovanja z ostalimi strankami in zelo verjetno ugotovilo, da ni več mogoče obdržati pri življenju to zakonodajno dobo parlamenta. Po srečanju s Saragatom in De Martinom ni bisvnenih novosti. Na splošno so vsi vedeli, da bo ta krog posvetovanj »brez smisla«, vendar si nihče ni hotel prevzeti odgovornosti, da bi ta poskus pokopal takoj. Da je vse skupaj brez smisla je potrdil, pa čeprav brez ostrine ali grobih izrazov, socialistični tajnik Francesco De Martino, ko je zapustil dvorano, kjer se je sestal z Zaccagninijem in drugimi predstavniki KD.

«Ne morem izraziti drugih ocen, razen tistih, ki temeljijo na zadnji izjavi vodstva PSI», se pravi dokumentu, s katerim zahtevajo socialisti razpust zbornice in predčasne volitve. De Martino je še nadaljeval: «Predlogi KD ne gredo v smeri naših zahtev», čeprav so v demokristjanskem »paketu« tudi neke novosti, a so se zelo oddaljile od socialističnih tez. Tudi socialdemokratski tajnik Saragat, ki se je dopoldne srečal z Zaccagninijem, ne izraža posebnega upanja. «Bil je zelo priščen razgovor», je dejal časnikarjem, ki so ga vprašali, ali so še kakšne možnosti, da se doseže dogovor. «To pa ni odvisno od nas, pač pa od PSI», je pomenljivo odgovoril, istčasno pa je tiskovni urad njegove stranke razmnožil poročilo Saragata na zasedanju CK PSDI: gre za govor, ki je že ves usmerjen na volilno kampanjo in na perspektive po volitvah. Glavna teza Saragata je, da je »gospodarska kriza, ki kleti Italijo posledica politične krize v odnosih med strankami, kriza načina vladanja, ki se vrtil med improvizacijo, zavlačevanjem, podcenjevanjem in vdaanjem

v usodo, česar pa ne moremo trpeti. V kolikšni meri gre to na demokristjane, je vsem jasno.

Komunisti niso dali nobenih uradnih izjav, saj se bo Berlinguer srečal jutri z Zaccagninijem, toda njihovo glasilo «l'Unità» piše zelo jasno, da se KD te dni giblje v nepremisljivo počasnostjo, kar kaže na taktične manevre ljudi, ki mislijo, da so »zvitli«. To je nesprejemljivo. Če ima KD kaj resnega v sebi, naj pokaže politični pogum in to naredi, sicer pa naj si ne dela utvar, da se bo lahko otresla svojih odgovornosti.

Kljub temu pa Zaccagnini še upa (ali pa skuša pridobiti na času). «Ne dajem izjav, dokler ne bom zaključil kroga posvetovanja», je dejal časnikarjem, ki so ga prosili za komentar srečanja s socialističnim tajnikom. Tudi vsebine »paketa« KD niso objavili. Trdijo, da mora ostati rezerviran do konca posvetovanj s strankami ustavnega loka in bo javnost z njim seznanjena samo po sebi vodstva KD, ob zaključku kroga srečanj. Tako Zaccagnini sedita zdaj na eni strani drugi naslonjač v uradih svojih sogovornikov, vztrajno in trmasto govori o »paketu« ukrepov za gospodarstvo, moralizacijo javnega življenja, javni red, splav itd., in se sploh ne zmiha za to, kar se okoli njega dogaja. Zdi se, kot da ga ne briga niti to, kar se dogaja v njegovi stranki (kjer Fanfani že vedri) in na priprave na volilno kampanjo, ki bo gotovo potekala v senci raznih škandalov. V Montecitorioju je že krožil glas, da je v škandalu Lockheed (te dni so prejeli popolno ameriško dokumentacijo) vpleten tudi eden izmed bivših predsednikov vlade. Značilno je zato, da bodo komunisti na jutrišnji seji senata, ki bo moral odločiti o zakonu za skrajšanje volilne kampanje, zahtevali naj se vanj vnese popravke, da kljub razpustu zbornice mora preiskovalna komisija nadaljevati z delom. Zakaj, je vsem jasno.

Tako je tudi vsem očitno, da bodo končno oceno »paketa« KD dali volilci, katerim je, resnici na ljubo, tudi namenjen.

«To bodo najvažnejše volitve v zgodovini italijanske republike», je medtem izjavil socialistični voditelj Giacomo Mancini. «Morda bi bili možni volitvi že prej, tako bi se bili v petletki, ko bomo morali popravljati pretekle napake in postaviti stvari na svoje mesto. A ne na staro mesto», je zaključil Mancini, ki meni, da bi morala socialistična stranka na volitvah preseči »plafond« 15 odst. in postati tako odločujoča stranka.

ADIS ABEBA, 21. — Etiopska začasna vlada je objavila svoj politični program, v katerem med drugim napoveduje, da je njen končni cilj vzpostavitev ljudske demokratske republike. Vojaske vlada ni objavila rokov, v katerih bo morala potekati prenova države, napoveduje pa, da bodo izdelali novo ustavo, ki jo bo moralo odobriti ljudstvo.

ŽENEVA, 21. — Jutri zjutraj se bo začelo plenarno zasedanje držav članic OPEC. Zasedanje bo v nekem srednjem ženevskem hotelu, švicarske oblasti pa so sprejele zelo ostre varnostne ukrepe, da bi pre-

prečile morebitne atentate in da ne bi prišlo do akcij, kot je bila tista, do katere je pred meseci prišlo na Dunaju, ko je skupina gverilcev ugrabila nekatere ministre, ki so se udeleževali zasedanja organizacije držav proizvajalk petroleja.

Po tem preizkušenem ključu delujejo skupine provokatorjev, ki si od časa do časa nadajajo visokodoneča in obenem očitno lažna imena, v katerih ne manjka izrazov, kot so »erdece«, »komunizem«, »proletariat« in podobno.

Ob pol devetih zjutraj v Rimu je skupina teroristov napadla in s streli hudo ranila predsednika zveze petrolejskih industrijev, predsednika družbe «Chevron» markiza Theodolija. Moški, ki je star 52 let, je v svojem mercedesu vozil po ozki osrednji rimski Ulici Giulia, ko sta mu nenadoma prestregla pot moški in ženska. Očividci trdijo, da je moški imel temna očala in tipično sileško baretto »coppola«. Iz žepa je izvel skromen in dvajsetkrat ustrelil proti Theodoliju, ki se je zgrudil v mlaki krvi.

Nemudoma so ga odvedli v bolnišnico, kjer so ga po 14 transfuzijah krvi operirali in sedaj kaže, da mu gre na bolje. Formalno so si zdravniki pridržali prognozo, vendar je ranjenec že spregovoril nekaj besed s sorodniki in morda ga bodo še to noč zaslili sodni preiskovalci.

Kmalu po atentatu so se provokatorji oglasili s telefonskim klicem v uredništvo rimskega dnevnika «Messaggero» trdeč, da pripadajo »oboroženim komunističnim odredom«, ki so »že izvedli atentat na sedež petrolejske družbe «Texaco» v Firencah». Res so pred dnevi neznanci opustili sedež te družbe in zanetili v njem požar.

V Brescii so se medtem pojavile samovzane »erdece brigade«, skupina, ki je prav tako specializirana, ker se pojavlja samo pred volitvami. Tokrat so vdrli med volivčami političnimi v sedež brescijskega združenja industrijev. V letaku, ki so ga zlikovci pustili v e-telefonski kabini in opremlili z značilno peterokrako zvezdo in običajnimi lažnorevolucionarnimi blodnjami, trdijo RB, da so v sedežu brescijskih industrijev ukrade sveženj dokumentov in seznam podjetnikov. Pozneje jih je zveza industrijev postavila na laž, ker so funkcionarji ugotovili, da je vsa dokumentacija nedotaknjena.

V Rimu in nekaterih drugih mestih se nadaljujejo tudi požigi in atentati z zaigalnimi bombami proti šolam. Očitno je, da je »delavska zaščita« tovarniških obratov prisilila »centralno provokatorje«, da so si izbrali drugo tarčo svojih podvigov. Samo v prestolnici so poskusili zažgati 21 šol.

Zadnji tak poskus je bil pred umetnostnim licejem, kamor je prišla skupina mladeničev, streljala v zrak in okna s samokresi, nato pa odvrkla proti vratom liceja nekaj »molotovk«. K sreči jim je tokrat spodletelo. Atentatorje so aretirali in izkazalo se je, da so čisto navadni fašisti, člani MSI oziroma «Fronte della gioventù». To so Walter Cacciatore (20 let), Antonio Battisti (19 let) in Bruno Mariani (16 let). Zanimivo bi bilo vedeti, ali so nameravali pripisati svoj podvig »erdecim brigadam« ali kakih drugih »super-levi« organizacij.

Podobna organizacija se je pojavila v Firencah, kjer so izvedli več atentatov proti sekcijam KD in vidi- nam političnim osebnostim. Tokrat se podpisujejo »skupina Luca Mantini za torij gre za tri fašiste, člane MSI.

Pred tržaškimi poročnimi sodiščem se je večeraj nadaljeval proces zaradi zločinov v Rižarni. Razprava je trajala le dobro uro, ker so trije odvetniki imeli kratke govore. Dominik Riva - Ribarič pa je pod prisogo potrdil vsebino svojega zelo zanimivega pisma in pričevanja, ki ga je pred tedni poslal predsedniku dr. Mallesiju. Danes bosta govorila dva odvetnika kot predstavnika prizadetih strank, jutri in v soto- boto ne bo razprave, v pone- deljek pa bo govoril odv. Cane- strini iz Rovereta.

PRED VOLITVAMI NA PORTUGALSKEM

V Lizboni so vsi zidovi pokriti z volilnimi plakati. Propaganda pa poteka v glavnem v umirjenem vzdušju, čeprav poročajo v zadnjih urah o manjših neredih v nekaterih krajih.

PREDVOLILNE PROVOKACIJE LAŽNIH LEVIH SKRAJNEŽEV

Atentat na predsednika družbe «Chevron» nov član v verigi prevratniških izzivanj

Markiz Theodoli že izven nevarnosti, čeprav je bil zelo hudo ranjen - Napad nanj delo samozvanih »oboroženih komunističnih skupin« - V Brescii so se pojavile »erdece brigade« - Molotovke na rimsko šolo: priprti trije fašisti

RIM, 21. — «Pekleni ples» terorističnih provokacij, ki naj bi pred možnimi volitvami pahnili deželo v popolno zmedo in s tem pomagal desnici in vladajočim silam, da zavrejo verjetni premik na levo italijanskega javnega mnenja ter oškodovale delavske boje za pravične delovne pogodbe, se razrašča z vsa silo. To se dogaja v tolikšni meri

da daje misliti na »centralo«, ki skrbno koordinira po preizkušenih grških in ciljskih sistemih teroristične provokacije. Shema pa je tista, ki so jo fašisti Freda in Giannettini že opredelili v praksi prva leta »strategije napetosti«: izvesti atentate na tak način, da jih bo mogoče pripisati levičarjem ali skrajni levičarjem.

Po tem preizkušenem ključu delujejo skupine provokatorjev, ki si od časa do časa nadajajo visokodoneča in obenem očitno lažna imena, v katerih ne manjka izrazov, kot so »erdece«, »komunizem«, »proletariat« in podobno.

Ob pol devetih zjutraj v Rimu je skupina teroristov napadla in s streli hudo ranila predsednika zveze petrolejskih industrijev, predsednika družbe «Chevron» markiza Theodolija.

Moški, ki je star 52 let, je v svojem mercedesu vozil po ozki osrednji rimski Ulici Giulia, ko sta mu nenadoma prestregla pot moški in ženska. Očividci trdijo, da je moški imel temna očala in tipično sileško baretto »coppola«. Iz žepa je izvel skromen in dvajsetkrat ustrelil proti Theodoliju, ki se je zgrudil v mlaki krvi.

Nemudoma so ga odvedli v bolnišnico, kjer so ga po 14 transfuzijah krvi operirali in sedaj kaže, da mu gre na bolje. Formalno so si zdravniki pridržali prognozo, vendar je ranjenec že spregovoril nekaj besed s sorodniki in morda ga bodo še to noč zaslili sodni preiskovalci.

Kmalu po atentatu so se provokatorji oglasili s telefonskim klicem v uredništvo rimskega dnevnika «Messaggero» trdeč, da pripadajo »oboroženim komunističnim odredom«, ki so »že izvedli atentat na sedež petrolejske družbe «Texaco» v Firencah». Res so pred dnevi neznanci opustili sedež te družbe in zanetili v njem požar.

V Brescii so se medtem pojavile samovzane »erdece brigade«, skupina, ki je prav tako specializirana, ker se pojavlja samo pred volitvami. Tokrat so vdrl med volivčami političnimi v sedež brescijskega združenja industrijev. V letaku, ki so ga zlikovci pustili v e-telefonski kabini in opremlili z značilno peterokrako zvezdo in običajnimi lažnorevolucionarnimi blodnjami, trdijo RB, da so v sedežu brescijskih industrijev ukrade sveženj dokumentov in seznam podjetnikov. Pozneje jih je zveza industrijev postavila na laž, ker so funkcionarji ugotovili, da je vsa dokumentacija nedotaknjena.

V Rimu in nekaterih drugih mestih se nadaljujejo tudi požigi in atentati z zaigalnimi bombami proti šolam. Očitno je, da je »delavska zaščita« tovarniških obratov prisilila »centralno provokatorje«, da so si izbrali drugo tarčo svojih podvigov. Samo v prestolnici so poskusili zažgati 21 šol.

Zadnji tak poskus je bil pred umetnostnim licejem, kamor je prišla skupina mladeničev, streljala v zrak in okna s samokresi, nato pa odvrkla proti vratom liceja nekaj »molotovk«. K sreči jim je tokrat spodletelo. Atentatorje so aretirali in izkazalo se je, da so čisto navadni fašisti, člani MSI oziroma «Fronte della gioventù». To so Walter Cacciatore (20 let), Antonio Battisti (19 let) in Bruno Mariani (16 let). Zanimivo bi bilo vedeti, ali so nameravali pripisati svoj podvig »erdecim brigadam« ali kakih drugih »super-levi« organizacij.

Podobna organizacija se je pojavila v Firencah, kjer so izvedli več atentatov proti sekcijam KD in vidi- nam političnim osebnostim. Tokrat se podpisujejo »skupina Luca Mantini za

komunizem». Značilno pa je, da so napadli z molotovkami sedež KD v okraju Isolotto, ki je znan po naprednih težnjah tamkajšnje verske skupnosti.

KDO JIM SPLOH ŠE VERJAME?

Načutili smo se že, da vsakokrat, ko preživlja Italija kako posebno napeto politično krizo, priliježe iz svojih brlogov poklicni provokatorji, ki bi radi s terorističnimi izpadi dokazali »dobromislje«, da je prava nevarnost na levičarje, da je vsaka korenita sprememba v Italiji škodljiva in tvegana.

Po že ustaljeni shemi prireajo atentate in upanju, da jih bodo z bombastičnimi imeni svojih lažnih organizacij (ki so vedno »erdece brigade« ali »proletarske«) pripisali — vsaj moralno — raprednim silam in delavskemu razredu. Toda prav delavski razred, na katerega se zamenjka sklicujejo, jim je dal najboljšo lekcijsko, ki je med velikonočnimi prazniki zastražila tovarne in preprečil ponovitev požigov v obratih in drugih oblik sabotaže. Po ključnem izpovedem ne ostaja drugega, kot da se sedaj znašajo nad

st. s.

NEPRIČAKOVAN SKLEP CATANZARSKEGA SODIŠČA

Maletti in Labruna na začasni svobodi

CATANZARO, 21. — Prizivno sodišče je pod predsedstvom dr. Porchie sprejelo zahtevo generala Giannettinija Malettija in kapetana Antonia La Bruna po začasni svobodi. V preteklih dneh se je proti začasni svobodi izrekel ne samo zastopnik prizadete stranke, temveč tudi preiskovalni sodnik Gianfranco Migliaccio. Vest so sporočili obema častnikoma, ki sta bila zaprta v catanzarskem zaporu, približno ob 19.30, pol ure kasneje pa sta že odšla iz zapore z alfa romeo 2000 s catanzarsko evidenčno tablico.

Malettija in La Bruno so aretirali 28. marca pod obtožbo, da sta skušala s posredovanjem fašističnega častnika Guida Giannettinija omogočiti pobeg iz veronskega zaporu skrajnodesničarskemu založniku Giovanni Venturi, ki je skupno s Francom Fredo eden glavnih osumljencev zaradi pokola na milan- skem Trgu Fontana. Poleg tega so pu- stili na začasno svobodo, ne da bi zahtevali kavejce ali kakršnokoli za- gotovilo, ki jih predvideva čl. 282 zakonika o kazenskem postopku.

Malettija in La Bruno so pustili na začasno svobodo, ne da bi zahtevali kavejce ali kakršnokoli zagotovilo, ki jih predvideva čl. 282 zakonika o kazenskem postopku.

ZA ZAPRTIMI VRATI PO ZAHTEVI KD, PSDI IN PLI

Parlamentarna preiskovalna komisija ponovno zaslišala ministra Bisaglio

Dokumentacijo, ki je v torek prispela iz ZDA, si bodo člani komisije lahko ogledali danes, potem ko jo bodo na ministrstvu za pravosodje prevedli

RIM, 21. — Parlamentarna preiskovalna komisija se je danes zjutraj ponovno sestala, da bi razpravljala o zadevi Lockheed. V začetku zasedanja je komisija z 11 glasovi (KD, PSDI, PLI) proti 9 zavrnila zahtevo odvetnika Galina, branilca predsednika družbe Ikarie Maxa Victoria Melca naj bo zasedanje odprto tudi za časnikarje. Demokristjani, socialdemokrati in liberalci so bili pa proti temu in zato so odločili da bo zasedanje za zaprtimi vrati.

Zasedanje, ki je bilo predvideno ob 9.30 se je tako začelo z dvurno zamudo, ki je bila sicer odvisna tu- di od dejstva, da so se predsednik komisije Castelli, podpredsednika Spagnoli in Reggiani sestali z ministrom za pravosodje Bonifacim, s katerim so razpravljali o nekatereh proceduralnih vprašanjih glede potovanja v ZDA preiskovalne komisije italijanskega parlamenta, ki bo tam zaslišala, oziroma se pogovori z zastopniki družbe Lockheed.

Predsednik Ikarie Max Melca je prispel na sedež poslanske zbornice pravčasno in je moral čakati dobri dve uri, da so ga zaslišali. Melca je v bistvu ponovil svoje prejšnje izjave in dejal, da je Ikarie podjetje s promocijskimi značajem in da je zato sprejelo naloge, ki ji jo je poverila tovarna Lockheed, da prouči možnost prodaje Lockheedovih letal v Italiji. Po končani študiji so izsledke izročili zastopnikom Lockheed in se domenili za honorar 78 tisoč dolarjev, kar po njegovem mnenju, tudi sprčo velikega dela, ki ga je Ikarie opravila. Po izjavi Maxa Melca so se zadovoljili samo z 78 tisoč dolarji, kar so upali, da jim bo Lockheed dala zastopstvo za prodajo svojih proizvodov v Italiji.

Zasliševanje predsednika Ikarie je trajalo pet ur, komisija pa je danes zaslišala tudi predsednika IMI Cappona in ministra za državne zadeve demokristjana Bisaglia ter generalnega sekretarja pri obrambnem ministrstvu generala Cavallero. Capponi je razložil, kakšen je postopek pri posojilih, ki jih nudi državna finančna družba IMI. Gre predvsem za posojila za izvoz iz Italije, v nekaterih primerih pa se posojila namenjajo tudi za uvoz. Minister Bisaglia je govoril o pismu, ki ga je pisal družbi IMI, da bi najel posojilo za nakup letal C-130 hercules. Pokazali so mu pismo, ki naj bi pisal IMI in s tem v zvezi je dejal, da ga ne prepozna, da pa po obliki ustreza pismom, ki jih ponavadi podpisuje. Gre sicer za povsem rutinsko zadevo, je dejal Bisaglia. V teku današnjega zasedanja so zaslišali tudi generala Cavallero, ki pa je dejal, da o vsej zadevi ne ve nič.

Današnje zasedanje se je zaključilo nekaj po 20. uri, jutri pa se bo parlamentarna komisija sestala ob 9.30. Predsednik senata Spagnoli je medtem zvečer sprejel predsednika preiskovalne komisije Castelli, o čem pa sta govorila ni znano.

Jutri si bodo člani preiskovalne komisije lahko ogledali zadnje dokumente, ki jih je včeraj ameriško ministrstvo za pravosodje izročilo

Incidenti na meji med Indijo in Bangla dešom

NOVI DELHI, 21. — Indijska vlada je sporočila, da je v zadnjih dneh prišlo do nekaterih incidentov na meji med Indijo in Bangla dešom. Poročilo trdi, da so med drugimi z ozemlja Bangla deša obstrleljali indijsko obmejno patrolo. Indija je že ostro protestirala pri bangladeški vladi.

Še vedno neredi v Cisjordaniji

TEL AVIV, 21. — V zasedeni Cisjordaniji se še ni poleg val pri- izraelskih manifestacij, ki je sledi pohodu judovskih vojskih skrajne- le. Pohod so sami izraelski zmer- ni krogi označili kot odprto provo-

PONOVEN PROCES PROTI FAŠISTU TUTIJU

V Turinu se je začel drugi del procesa proti pripadnikom razpuščenih skrajno desničarskih gibanj Ordine nuovo in Ordine nero. Hkrati se je pričela v Arezzo sodna obravnava proti članom samovzane »nacionalne revolucionarne fronte«, ki so obtoženi bombnih atentatov na železniško progo Rim - Firenze. Med slednjimi je tudi Mario Tuti (že obsodjen na dosmrtno kazen zaradi umora dveh policijskih agentov); na sliki je peti z leve proti desni v drugi vrsti. Poročila berite na zadnji strani.

Brez uspeha se je začel ciklus posvetovanj tajnika KD Zaccagninija, ki svojim sobesednikom opisuje »paket« ukrepov, ki jih KD ponuja za premostitev politične krize in torej normalen za- ključek zakonodajne dobe. Po srečanju s Saragatom in De Martinom je še bolj jasno, da so nove volitve neizbežne in zdi se, da vztraja KD pri svoji pobudi samo iz taktičnih razlogov. Vsekakor se bo Zaccagnini srečal danes s predstavniki KPI, PRI in PLI.

Medtem pa, tipično za pred- volilno obdobje, v Italiji nara- šča val terorizma, ko se pojav-

DANES

lajo zlagane kratice »erdecih bri- gada« ali drugih »proletarskih« ali »komunističnih« skupin. Tokrat je taka skupina težko rani- la predsednika petrolejske druž- be «Chevron» Theodolija. Terori- sti se znašajo tudi nad šolami, odkar jim delavska zaščita to- varno preprečila ponovitve poži- gov v obratih. Med napadom na umetnostni licej v Rimu je a- gentom uspelo aretirati atenta-

TRŽAŠKI DNEVNIK

MEDTEM KO SE NADALJUJEJO POGAJANJA O PROGRAMU

DANES POPOLDNE SEJA
POKRAJINSKEGA SVETA

Odložena politična razprava o usodi Zanetijevega odbora - Morda že danes na dnevnem redu vprašanje rabe slovenščine v pokrajinskem svetu

Tržaški pokrajinski svet se bo sedel danes zvečer ob 18.30. Na dnevnem redu bi morala biti politična razprava o usodi Zanetijevega enobarnega odbora, ki ne razpolaga več z večino v svetu, potem ko so mu odrekli podporo socialisti, predstavnik Slovenske skupnosti in nazadnje še republikanski svetovalec. Toda vse kaže, da bo razprava preložena na prihodnjo sejo: pogajanja med vsemi strankami ustavnega loka za rešitev krize, ki že nekaj mesecev povsem paralizira delovanje pokrajinske uprave, so namreč še v teku. V trenutku, ko poročamo, so predstavniki svetovalskih skupin ustavnega loka zbrani na sestanku s predsednikom Zanetijem ter se dogovarjajo o programu, ki naj bi ga uresničil enobarni odbor ob podpori vseh strank, razen MSI. Kljub temu, da je bilo tovrstnih sestankov nič koliko in da že obstaja okrog skoraj vseh programskih točk vsaj načelen dogovor, pa ostaja še vedno nerešena nekatera vprašanja političnega značaja. Prav zaradi tega bodo politično razpravo preložili v pričakovanju dokončnega sporazuma.

Tako bodo na dnevnem redu današnje seje skoraj izključno tekoča upravnna vprašanja. Obstajajo pa konkretne možnosti, da bi že danes razpravljali o predlogu komunističnega svetovalca Borisa Iskre za spremembo notranjega pravilnika, ki naj bi omogočilo, da bi v pokrajinskem svetu govorili v slovenščini. O tem vprašanju so dolgo razpravljali na sestanku med predstavniki strank ustavnega loka, na koncu pa je prevladalo mnenje, da bi tega problema ne vključili v morebitni programski sporazum, predvsem zaradi tega, ker so mnenja demokratičnejši na eni strani ter komunistov, socialistov in Slovenske skupnosti na drugi ostro deljena. Pač pa bi bilo možno, da bi s spremembo pravilnika odobrili z glasovi laičnih strank ali pa celo samo KPI, TSI in SSK, ko bi se druge stranke vzdržale glasovanja. Sicer pa v tem trenutku še ne vemo, ali bo na današnji seji že prišlo do glasovanja o tem vprašanju.

KPI o ustanovitvi
odbora za uveljavitev
vrednoti odpornosti

Tržaška federacija KPI je objavila poročilo, v katerem izraža zadovoljstvo zaradi ustanovitve enotnega odbora za uveljavitev vrednoti odpornosti in ustave, ki mu predseduje tržaški župan Spaccini. S tem je bilo zadostno vedno bolj občutiti potrebi, da tudi v našem mestu, ki je odlikovano z zlato medaljo odpornosti in je bilo sredi tragične kretnostijske peči pri Sv. Soboti, začne

TOVORNO POSTAJALIŠČE PRI FERNETIČIH

Konzorcij zavrača predloge
o premostitvi infrastrukture

Predsednik Zanetti meni, da postajališče ne posega na področje, zaščiten po «zakonu Belci»

Predsednik konzorcija za gradnjo in upravljanje tovarnega postajališča pri Fernetičih dr. Michele Zanetti je objasal stališče konzorcija do predloga združenja Kati (gre za združenje, ki je tudi pravno organizirano kot konzorcij, ki združuje lastnike zemljišč in drugih nepremičnin pri Fernetičih), po katerem naj bi strokovnjaki pregledali načrte za nadaljnjo gradnjo postajališča in možnosti njegove premostitve čez državno cesto št. 58 (Opčine Fernetiči italijansko - jugoslovanska meja), se pravi v bližini bodoče industrijske proste cone, predvidene v osimskem sporazumu.

Konzorcij Piacit se namreč zavzema za premostitev postajališča iz republiške v tržaško občino. Podpis osimskega sporazuma, ki predvideva tudi ustanovitve proste industrijske cone nedaleč od Fernetičev, postavlja tudi po mnenju Piacit za misel o gradnji tovarnega postajališča v povsem novu luč. Predvsem se odpira vprašanje, ali bo poleg industrijske cone potrebno tudi tolikšno tovarno postajališče, za kakršnega so strokovnjaki pripravili načrte, ko je bil osimski sporazum še povsem neslutena domena prihodnosti. Tako za tovarno postajališče kakor tudi za industrijsko prosto cono ne gre za tovarno postajališče na drugi strani državne ceste Opčine - meja. Poleg tega bo del tovarnega postajališča služil istim namenom kakor del industrijske cone in bi zato kazalo te skupne storitve združiti oziroma poenotiti.

S tem bi dosegli, da bi se znatno zmanjšali izdatki javnega denarja, na Krasu pa bi poleg tega lahko ohranili nedotaknjeno večjo površino, da ne omenimo življenjskih potreb Fernetičev, ki bi jih gradnja postajališča po sedanjih načrtih kratko malo zadušila. Zato, pravi Piacit, naj se postajališče prenese čez cesto v bližino industrijske cone. Če bi pa tega ne mogli narediti, pravi nadalje Piacit, naj se struktura postajališča vsaj skrijno na minimum, v vsakem primeru pa naj se razlaščenec prizna pravična odškodnina in upoštevajo vsi

delovati tak enotni organizem, v katerem so zastopane vse sile ustavnega loka. KPI izraža zadovoljstvo tudi zaradi dejstva, da prvi javni nastop odbora sovpada s svečanostjo, ki bo v nedeljo, 25. aprila, v Rižarni.

Tržaška federacija komunistične partije poziva vse člane partije in vse demokrate, naj se močno udeležijo te manifestacije in na ta način izpričajo, da grozote Rižarne ne smejo iti v pozabo, in da istočasno potrdijo obvezo za nadaljevanje boja za popolno uveljavitev demokracije in vrednoti odpornosti v Italiji.

● Rajonski svet za Milje center obvešča, da bo v petek, 23. t.m., v kinodvorani Roma, UL Roma 8, javno zborovanje na temo: «Peta varijanta k miliskemu regulacijskemu načrtu». Predsedoval bo občinski odbornik za urbanistiko Walter Berni.

Jugoslovanski veleposlanik v Rimu
na vljudnostnem obisku v našem mestu

Veleposlanik SFRJ v Rimu Jović z generalnim konzulom SFRJ v Trstu Renkom na vljudnostnem obisku pri predsedniku deželne uprave Comelliju.

NA POBUDO DEŽELNE UPRAVE

Posvet o razvoju kontejnerskega
prometa čez tržaško pristanišče

Kontejnerske ladje mednarodnega konzorcija bodo priplule v Trst vsakih 15 dni

Na sedeu deželne uprave je bil včeraj širši sestanek, na katerem so obravnavali vprašanja prometnih zvez med tržaškim pristaniščem in zaledjem ter perspektive za razvoj kontejnerskega prometa čez tržaško luko. Sestanka, ki ga je vodil predsednik deželne uprave Comelli, so se udeležili vladni komisar za Furlanijo - Julijsko krajino Molinari, podpredsednik deželne uprave in odbornik za industrijo in trgovino Stopper, odbornik za proračun in načrtovanje Mauro, tržaški župan Spaccini, predsednik pokrajinske uprave Zanetti, predsednik Tržaškega Lloyd Berzanti, delegirani upravitelj družbe Lacalamita, predstavnik pristaniščne ustanove Solazzi in funkcionar deželne odobornosti za javna dela Rigutto.

Razprava je najprej zajela vprašanja, ki zadevajo kontejnerski promet čez Trst. Kakor znano, namestila mednarodni konzorcij, ki vzdržuje kontejnersko zvezo Sredozemlje - Daljni vzhod, preusmeriti od julija letos svoje kontejnerske ladje tudi v naše pristanišče. Ladje naj bi priplule v Trst vsakih 15 dni, pristajale pa bodo ob pomolu VII, kjer je osredotočen promet s kontejnerji. Progo Sredozemlje - Daljni vzhod vzdržuje pet ladij, od katerih sta dve

(«Nipponica» in «Mediterranea») last Tržaškega Lloydja, drugi dve ladiji sta last japonskih ladijarjev, ena pa pripada Francozom. Gre za ladje z bruto registrsko tonažo 26.500 ton, ki lahko prevzamejo po 1.300 kontejnerjev. Stokovnjaki Tržaškega Lloydja računajo, da bi letni promet (uvoz in izvoz) na tej relaciji lahko dosegel 16 do 20.000 kontejnerjev.

Razvoj kontejnerskega prometa pa predpostavlja primerne ceste in železniške zveze med tržaško luko in srednjeevropskim zaledjem. Zaradi tega so na sestanku obsejše obravnavali tudi vprašanja, ki zadevajo gradnjo avto ceste Videm - Triž, gradnjo novih hitrih cest na Tržaškem, položitev drugega tira na ponoski železniški progi, ureditev ravnice postaje pri Cervignanu in druge podobne pobude na področju prometnih zvez. Razprava se bo nadaljevala na novem sestanku, na katerem bodo povabili tudi zastopnike državnega podjetja, za ceste ANAS in uprave državnih železnic.

Potrdila «101»
za občinske upokojence

Občinska uprava obvešča občinske upokojence, da bodo lahko prevzeli potrdilo o prejemkih in odtegljih (model 101) za leto prijavo dohodkov v uradu za pokojnine (oddelek za knjigovodstvo) vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Sprejet zakon
o nakazilu 100 milijard
za krožni sklad

Podpredsednik deželne uprave Stopper je sinoči v posebni izjavi izrazil zadovoljstvo deželne uprave ob vesti, da je pristojna komisija poslanske zbornice odobrila zakon o povečanju razpoložljivosti krožnega sklada za gospodarske pobude na Tržaškem in Gorškem za 100 milijard lir.

Zakon, ki ga je pravkar sprejela komisija poslanske zbornice, določa, da se bodo dodatna finančna sredstva v višini 100 milijard lir bodo dotekala v sklad v štirih obrokih, in sicer v štiriletni 1976 - 79, namenjena pa bodo uresničevanju raznih gospodarskih pobud ne le na Tržaškem in Gorškem, marveč tudi v videmski in pordenonski pokrajini. Prednost bodo imele male in srednje industrijske pobude ter obrtniške dejavnosti. Za poudre, ki bodo zahtevale finančne naložbe nad

3 milijarde lir, bo moralo vodstvo krožnega sklada vprašati za mnenje deželno upravo. Ta bo poleg tega prisotna v samem upravnem svetu sklada, in sicer s tremi člani deželne uprave, med temi eden kot zastopnik opozicije.

VČERAJ V KULTURNEM DOMU
Najdanović o revolucionarju
Svetozarju Markoviću

Sinoči je v mali dvorani Kulturnega doma, žal bolj majhnemu številu poslušalcev, prikazal lik srbskega revolucionarja in prvega ideologa ter organizatorja naprednejšega, socialističnega gibanja v Srbiji, Svetozarja Markovića, beograjski univerzitetni profesor dr. Milorad Najdanović. Večer je organizirala tržaška Narodna in študijska knjižnica ob 100-letnici smrti Svetozarja Markovića, ki se je rodil v Srbiji, živel v Petrogradu in v več mestih Švice, se vrnil v Srbijo, toda smrt zaradi zadržane bolezni ga je dohitela v našem mestu, ko je bil na poti za Dalmacijo, kamor je odhajal na zdravljenje. O večeru in o Svetozarju Markoviću bomo kaj več pisali v prihodnjih dneh.

NENAVADNO ODKRITJE V UL. MALTANTON

Zvest pes je dva tedna čuval
mrtvega gospodarja v stanovanju

Z renčanjem je hotel preprečiti policiji, da bi stopila v spalnico

Dva tedna je pes čuval mrtvega gospodarja v stanovanju, ne da bi s lajanjem vzbudil pozornost sosedov. Zgodilo se je v majhnem podstrešnem stanovanju v UL Maltanton 4, kjer je stanoval 62-letni Alberto Moldato. Njegov sosed se je včeraj po naključju približal vratom in zavohal močan smrad. Nemudoma je poklical policijo in gasilce, ki so odprli vrata in se znašli v revnem, zaprašenem, stanovanju. Na pragu spalnice je čepel pes, angleški seter, ki je besno lajal in renčal in ni dopustil agentom, da bi stopili v spalnico. Na pomoč so morali poklicati službenice društva za varstvo živali, ki so odpeljale žival v zavetišče psov na Opčinah.

Na postelji je ležalo Moldatovo truplo v razpadajočem stanju. Potrdilo o smrti je izdal zdravnik RK dr. Loiacono, ki je ugotovil, da je možki umrl že pred kakima dvema tednoma. Ob postelji je bila posoda s strjeno krvjo, zaradi česar sklepajo, da je Moldato, ki se je že večkrat zdravil v sanatoriju na Opčinah, umrl zaradi notranjega krvavenja.

Tuplo so uslužbenice pogrebne podjetja prepeljali v mrtvašnico glavne bolnišnice, kjer je na razpolago sodnim oblastem, stanovanje pa je policija dala razkužiti.

HRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPČINAH
Zadruga z neomejeno zavezo

skljuje redni letni

OBČNI ZBOR

za nedeljo, 25. aprila 1976, ob 10. uri v dvorani Finžgarjevega doma, Narodna UL 89 (zraven sedeža hranilnice in posojilnice) z naslednjim

dnevnim redom:

1. Poročili upravnega in nadzornega odbora, razprava in odobritev obračuna za poslovno leto 1975, ter razdelitev čistega dobitka.
2. Določitev višine posrednih in neposrednih kreditov posameznim obvezancem.
3. Določitev doplačila novih članov, ter višine aktivnih in pasivnih obrestnih mer.
4. Volitve novih odbornikov.
5. Slučajnosti

UPRAVNI ODBOR

V MILJAH

V nedeljo proslava
31-letnice osvoboditve

Miljska občinska uprava priredi v sodelovanju s svetovalskimi skupinami KPI, KD, PSI, PRI, PSDI in PLI ter Odborom za odprnštvo proslavo 31-letnice osvoboditve, ki bo v nedeljo, 25. aprila, z naslednjim sporedom:

Ob 9.30 odhod delegacij izpred občinske palače ter polaganje vencev k spomeniku Almi Vivodi v Trstu in Liberu Mauru v Starih Miljah.

Ob 11. uri zborovanje na Trgu Marconi; govoril bodo prof. Teodoro Sala, odv. Mario Berč, Dušan Košta in Diego Apostoli.

Ob 12. uri: sprevid in polaganje vencev k spomeniku padlim v Miljah; kasneje bo delegacija položila venca na partizanskem pokopališču in k spomeniku padlim pri Korošcih.

SKLICANJE REDNEGA
LETNEGA OBČNEGA ZBORA

Dne 23. aprila ob 18. uri bo prvo sklicanje in

dne 24. aprila ob 18. uri

bo drugo sklicanje občnega zbora Kmetijske zadruge v Trstu v prostorih poslaja v industrijski coni, 3. transversale est z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo upravnega odbora;
2. Poročilo nadzornega odbora;
3. Predložitev, diskusija in odobritev obračuna zaključnega 31.12.1975;
4. Izvolitev upravnega odbora po določbah statuta;
5. Razno.

Upravni odbor

Včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 22. aprila
LEONIDA
Sonce vzhaja ob 5.07 in zatonja ob 19.00 - Dolžina dneva 15.53 - Luna vzhaja ob 1.43 in zatonja ob 12.24.

Jutri, PETEK, 23. aprila

VOJKO

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 24 stopinj, najnižja 15,9, ob 19. uri 18,4 stopinje, zračni pritisk 1007,3 mb rahlo narašča, veter 8 km na uro severni, vlaga 50-odstotna, nebo 2/10 pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 11 stopinj.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 18., 19., 20. in 21. aprila se je v Trstu rodilo 29 otrok, umrlo pa je 43 oseb.

UMRLI SO: 74-letna Maria Duimo-vic vd. Kozman, 52-letna Claudia Nadin vd. Savi, 94-letna Teodora Del Pup vd. Rizzatto, 71-letna Rainalda Masutti, 72-letni Marco Botteccchia, 71-letna Caterina Zigon vd. Venturi, 51-letni Emil Žužek, 72-letna Giuseppina Bubbich por. Potratra, 83-letna Giovanna Parac vd. Ambrosi, 67-letna Giorgia Miani, 50-letna Anna Dolorenzi, 84-letna Annunziata Pastor vd. Benedetti, 81-letna Rachelina Salonicchio vd. Pierini, 82-letni Ivan Samed, 77-letna Maria Delise vd. Vascotto, 77-letni Kazimir Santic, 67-letni Felice Cepek, 78-letna Giuseppina Cattaruzzi roj. Bencina, 76-letni Ferdinando Rigutti, 71-letni Stefano Piazzolla, 75-letni Floriano Calligari, 65-letni Renato Rumen, 62-letni Andrea Roiaz, 69-letni Giuseppe Bazzaro, 83-letna Lina Ratissa roj. Giurgiovič, 71-letna Caterina Levi, 71-letna Maria Oro por. Prati, 74-letni Nicolò Moratto, 68-letni Umberto Romoli, 67-letna Maria Scher vd. Movia, 83-letna Maria Paladino, 63-letni Guglielmo Weiss, 79-letni Vincenzo Gregori, 64-letni Narciso Bonnes, 86-letna Bianca Thommen vd. Camurati, 79-letni Leone Cossi, 73-letna Francesca Leghissa vd. Semolletti, 73-letna Lucia Tosolini, 74-letna Francesca Adam vd. Gergol, 98-letna Amalia Verben vd. Zaghet, 64-letni Imbriano Potenza, 81-letni Giovanni Primano Benvenuti, 78-letni Biagio Urso.

DANES OB 12.55 NA TV

Oddaja posvečena
slovenski narodnosti
skupnosti v Italiji

Na prvem televizijskem kanalu je redno na sporedu zanimiva oddaja «Nord chiama sud, sud chiama nord». Današnja oddaja, ki se bo začela ob 12.55, je posvečena slovenski narodnosti skupnosti v Italiji. Uvodoma bodo z maleda ekrana prikazali tudi položaj hrvaške skupnosti v Moli-seju.

● Drveni ob 20.30 se bo na sedeu, UL Kolonja 30, sestala rajonska konzulta za Kolonjo in Škorkljo, ki bo razpravljala o rajonski razstavi sprememba regulacijskega načrta, o cesti in povezavi in gradbenih zadruham.

● Jutri zvečer ob 20. uri bo na sedeu krožka «Che Guevara» v UL Madonnina 19 član upravnega sveta tržaške bolnišnice Claudio Tonel govoril o temi: «Bolnišnice v Trstu: položaj in perspektive». Sledila bo razprava.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.p.A.

TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-440

TEČAJI VALUT V MILANO

DNE 21. 4. 1976

Ameriški dolar:	debeli	877.—
	drobni	865.—
Funt šterling		1623.—
Švicarski frank		345.50
Francoski frank		186.50
Belgijski frank		21.60
Nemška marka		345.50
Avstrijski šiling		48.—
Kanadski dolar		880.—
Holandski florint		325.—
Danska krona		144.—
Švedska krona		197.—
Norveška krona		157.—
Drahma:	debeli	24.—
	drobni	24.—
Dinar:	debeli	46.—
	drobni	46.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

Gledališča

SAG

Slovensko amatersko gledališče v Trstu gostuje s predstavo Daria Fojca «Burkaški misterij» jutri, 23. aprila ob 20. uri v KOMNU in v nedeljo, 25. aprila ob 16. uri v LOKVI ter ob 20. uri v SENOZECAH.

ROSSETTI

24. in 25. aprila Lucio Dalla v «Il futuro dell'automobile». Cene: parter 2.000 (abonenti 1.500), galerija 1.500 (1.000). Rezervacije pri osrednji blagajni.

AUDITORIUM

Teatro stabile - Rassegna: danes ob 20.30 Cooperativa Fabbrica dell'attore predstavlja pod vodstvom Giancarla Nannija Schillerjevo delo «I masnadieri» z Manuelfo Kustermann v glavni vlogi. Veljajo odrezki Rassegne in običajni popusti za abonente.

STALNO SLOVENSKO
GLEDALIŠČE - TRST

Kulturni dom

30 let nepretrganega delovanja

JOSIP TAVČAR

IGORJU UGAJA BACH

Igra v dveh delih

Glasbena oprema Anton Natek

Scena Demetrič Cej

Kostumi Marija Viduova

Režija JOŽE BABIČ

Danes, 22. aprila, ob 16. uri

ABONMA RED H in I.

Danes, 22. aprila, ob 20.30

ABONMA RED E - mladinski v

četrtak.

GLASBENA MATICA - TRST

Sezona 1975-76

Deveti abonmajske koncert

V nedeljo, 25. aprila, ob 17. uri

v Kulturnem domu v Trstu

W. A. MOZART

REQUIEM

Simfonični orkester Slovenske

filharmonije Mladinski pevski

zbor iz Maribora - Slovenski

oktet in oktet Gallus pomnožena

s člani zbora Slovenske

filharmonije in zbora RTV

Ljubljana

Solisti:

Zlata Ognjanović, sopran

Božena Glavak, mezzosopran

Jurij Reja, tenor

Ivan Santic, bas

Dirigent:

ANTON NANUT

Rezervacije in prodaja vstopnic

v pisarni Glasbene matice (tel.

418-605) in eno uro pred pričetkom

koncerta pri blagajni Kulturnega doma

PD «Rdeča zvezda» - Salez

vabi na gostovanje

SLOVENSKEGA AMATERSKEGA

GLEDALIŠČA IZ TRSTA

danes, 22. aprila, ob 20.30

v osnovnošolski telovadnici

v Salezu

DARIO FO

BURKAŠKI MISTERIJ

Burkasta storja v dveh delih

(PRVIT V SLOVENŠČINI)

Amaterski oder

Prosek - Kontovel

V soboto, 24. t.m., ob 20.30 v

Ljudskem domu v TREBČAH

H. F. Kuhnelt:

EN DAN
Z EDVARDOM

Veseloigra v treh dejanjih.

Mali oglasi

CARLI VIRGILIO vsa vabi, da si ogledate veliko izbiro avtomobilov v AUTOSALONE TRIESTE, UL Giulio 10. Ugodne prilike: 127 72, A 112 Abarth 75, Mini 70 72, 128 73, 500 68 71, Capri 1500 70, 128 70, 124 70, 71, 850 66 70, 1750 70, Diane 6 72, 123 avtomatiki 75, 124 68 plinska napeljava, 124 spider 71. Jamstvo in ugodni plačilni pogoji do 30 mesecev.

Zalostno vest sporočajo: sin Dario z ženo Marjuko in vnukinja Lusia in Barbaro, sestra Marija, nečaki ter drugi sorodniki

Nabrežina, 22. aprila 1976

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Tragično je preminil naš dragi

RENATO OKRETIČ

Pogreb bo danes, 22. aprila, ob 14. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v Jamli.

Zalostno vest sporočajo: žena Margherita, sin Aleksander, hči Morena, oče Anton, mama Josipina, brata Romano z ženo Josipino in

V NEW YORKU MEDNARODNA KONFERENCA O MORJU Po enem mesecu zasedanja obračun res ne navdušuje

In vendar so predstavniki ZN mnenja, da bo konferenca pozitivna
Vsekakor gre za zasedanje, ki bo morda celo »zgodovinskega pomena«

NEW YORK, 21. — Tudi največji optimisti niso računali, da bo konferenca kratka, vendar pa niso niti največji pesimisti več pripravljali na tolikšno počasnost, saj je obračun ob polnem prvem mesecu dela zares skromen. V mislih imamo tretjo mednarodno konferenco o pomorskem pravu. Jt to ena največjih in verjetno tudi najvažnejših v diplomatski zgodovini, saj se je udeleževali delegati 156 držav. In vendar je treba priznati, da vlada doslej na konferenci kar dobro vzdržuje. Kljub temu ni nikakega dvoma, da bomo o tej temi mogli poročati še čez leto dni, kajti zelo verjetno je, da se prej ne bo končala. Vrh tega je na sporedu konferenca zelo veliko dela, saj bi morala ta mednarodna sprejetela celovito sporazumov in konvencij o mednarodnih odnosih, o pravicah in dolžnostih pravnih subjektov na morjih in oceanih.

Rekli smoo, da zasedanje traja že obilen mesec. Ta svoj podatek bomo dopolnili, da je to že četrto zasedanje, ki se je začelo na sedežu Združenih narodov v New Yorku sredi preteklega tedna. Samo ob sebi se razume, da se takšne konference ne končajo z enkratnim zasedanjem, kajti smoter te konference je neverjetno obsežen in se tiče mednarodne ekonomske, politične in zemljepisne razmejitev pa tudi sestave novega mednarodnega režima na malo manj kot štirih petinah zemeljske oble, kolikor znaša površina vseh morij in oceanov. Dolga stoletja je na morjih prevladovalo najprej mednarodno sprejeto običajno pravo, nato pa se konvencije. Seveda je to veljalo po silji volje vodilnih pomorskih sil, to se pravi, da so to »ukazale« in uveljavile vodilne pomorske sile. Konvencije pa so zagotavljale suverenost obalnih dežel v tako imenovanih teritorialnih vodah. Imeli smo torej in še imamo teritorialne vode in pa odprto morje.

Loveenje rib je bilo v odprtih morjih svobodno, saj je prevladovalo mnenje, da so ribe zakladi neizčrpnih. Do pred nedavnim ni nihče postavljaj vprašanja o onesnaževanju morskih voda. Morje kot morebitno področje vojaških spopadov pa je bilo »pravno regulirano« le deloma, saj »zakoni vojne« ne dopuščajo drugih zakonov.

Današnja, moderna tehnologija pa povsem spreminja tradicionalno podoba, ki si jo je človek ustvaril v oceanih in morjih, zato je svet prisiljen lotiti se ponovnega reševanja številnih problemov, ki nastajajo v zvezi s tem. Gre, kot je nekoč rekel, za »čezdno razmejevanje na našem planetu«. Ne bomo se držali tem ne preveč utemeljenih preoblik, toda ugotoviti moramo, da zahteva minirodovska ureditve morja in oceanov novih rešitev. Pomorski transport se je v letih od 1951 do 1971, torej v samih 20 letih povečal za štirikrat. Izkoriščanje morja v potencialne vojaške namene se prav tako izredno naglo veča. O tem dokazuje izreden vzpon vojne mornarice na vsem svetu, predvsem pa dveh vodilnih sil: SZ in ZDA. Ribje bogastvo, ki predstavlja desetine vseh svetovnih rezerv beljakovin, se izčrpa v vedno večjo naglico. Leto 1950 so potegnili z mrežami iz morskih voda 16 milijonov ton rib. 20 let pozneje pa že 60 milijonov ton. Z uporabo najmoderneje tehnike v ribolovu se pojavlja nevarnost, da bo človek iztrebil nekaj dragocenih vrst rib, ki se ne bodo mogle tako naglo razmnoževati, da bi s svojim zarodkom zadostile potrebam človeštva.

Nadalje je treba vedeti, da se v tako imenovanih priobalnih morjih črpa vedno večje količine nafte, saj odpade na priobalne vrelce nič manj kot 20 odstotkov vse nafte, kar je nacrpa. Po nekaterih virih črpa do na tofto odpadlo leta 1980 že 25 odstotkov vse nafte kolikor je potrebuje človeštvo.

Pa ne le ti »klasični« problemi, ki se tičejo morja, prihajajo sedaj v poštev na konferenci v New Yorku. Na vrhu so tudi drugi vprašanja, za katera bi morali reči, da so povsem nova. Za kaj gre?

Sodobna tehnologija omogoča eksploatacijo ogromnih zalog nikla, bakra, kobalta, mangana in drugih rud na morskem dnu. Te rude so se v milijonih in milijardah let nakopičile v morskih globinah, največ jih je na Pacifiku. Američani so glede izkoriščanja ali boljše možnosti izkoriščanja teh bogastev z morskega dna šli najdlje. In zato se čuti pritisk, naj bi se čim prej z ustrežno konvencijo pravno uredilo vprašanje izkoriščanja rudnih bogastev v morskih globinah. Zanimivo je pri tem tudi, da ameriški zunanji minister Kissinger pred nedavnim obišro govoril o tem v New Yorku in pri tem rekel, da »ZDA so več let pred katero koli drugo deželo v tehnologiji izkoriščanja rud z morskega dna. Kolikor se vprašanje globokega morskega dna ne uredi čimprej, smo pripravljene v vsakem pogledu zaščititi svoje interese ... in se lotiti eksploatacije tega na svoj način«.

To Kissingerjevo opozorilo je pravzaprav odraz širše politične bitke med najbolj razviti pomorskimi deželami ter ostalim svetom, predvsem z nerazviti svetom. Ostra mednarodna razprava o različnih načinih in poteh glede sprememb starega nepravilnega sistema mednarodnih ekonomskih odnosov se odraža tudi v tej pogajanji o novem mednarodnem pomorskem režimu.

Pravzaprav so se v vseh fazah te konference, ki se je v bistvu začela še 1958, leta v Ženevi, kazale

velike težave. Prvo zasedanje je sicer imelo pozitiven zaključek, ker so bile sprejete štiri pomorske konvencije, ki so v bistvu kodificirale prejšnje običajno pomorsko pravo in prispevale k prvemu prodoru iz okvirov koncepta tako imenovanega »svobodnega režima«. Druga konferenca, ki je bila dve leti pozneje, ni prinesla nobene rešitve.

Generalna skupščina Združenih narodov se je ponovno začela ukvarjati s problemi mednarodnega režima na morjih in oceanih leta 1967. Rezultat te konference je le resolucija iz decembra 1970, ki govori o sklicanju tretje konference. Prvo zasedavo organizacijsko zasedanje je bilo v decembru 1973 v New Yorku, drugo je bilo od junija do avgusta 1974 in so se tedaj delegacije držav članice sestale v Caracasu. Tretje zasedanje je bilo od marca do maja lani v Ženevi.

Sedanje zasedanje je, kot smo že rekli, četrto zasedanje. Delegati 156 držav so se sestali v New Yorku in dnevni red konference predvideva pogajanja in razpravljanje o več kot 400 členih enofornalnega enotnega teksta »za obdobje konvencij«. Ta tekst pa je v bistvu vsebina misli, ki so bile izrečene na ženevskem zasedanju.

III. Pomembno pa je, da ima »Splošno plovba« okoli eno petino vsega jugoslovanskega ladjevja, če upoštevamo njeno bruto tonažo. To pomeni, da je dala Slovenija pomemben delež k razvoju jugoslovanske mornarice po vojni. Njen glavni kader je slovenski, ladijsko moštvo pa sestavljajo poleg Slovencev tudi mornarji drugih republik, ki so se delno izolirali na srednji in višji pomorski šoli v Piranu. Do letnika 1974/75 je srednja pomorska šola v Piranu dala že 888 navtičkov, ladijskih strojnikov in ladjedelcev, višja pomorska šola pa 544 navtičkov in strojnikov z nazivom inženirja za pomorski promet, oziroma inženirja za ladijsko strojništvo.

Vsi ti strokovnjaki seveda niso zaposleni na ladjah »Slovene plovbe«, ampak tudi pri drugih jugoslovanskih ladijskih podjetjih, v pomorskih službah na kopnem in tudi na tujih ladjah.

Kot sem povedal, je srednja pomorska šola začela delovati v začetku 1947. leta. Leta 1960 je bila odprta v Piranu tudi višja

UGOTOVITEV TUJIH MLADINCEV V ŽELJEZNU

Gradiščanski Hrvati «ste na dnu lestvice»

Pred kakimi desetimi dnevi smo obširneje poročali o odločnem nastopu koroških Slovencev proti nakanam avstrijskih oblasti in povsem določenih avstrijskih političnih strank, da bi na Koroškem izvedli poleg običajnega štetija tudi še tako imenovano »štetije posebne vrste«, pri čemer naj bi »ugotovili«, koliko je na Koroškem Slovencev, ki se še držejo izjavi, da so Slovenci. V takšnem položaju pa niso le koroški Slovenci, pač pa tudi gradiščanski Hrvati. In če smo za Korošce z veseljem ugotovili, da se je demonstrativne demontažije v Celovcu, ki jo je organiziral Solidarnostni komite, v katerem so se ob koroških Slovenceh stili številne organizacije demokratičnih Korošcev nemške jezika, udeležilo neverjetno dovoljstvo ugotovljamo, da so v podobni akciji gradiščanski Hrvati povzeli prav tako mladinci.

Predstavniki mladine narodnih skupnosti iz več evropskih dežel so se sredi aprila zbrali v Željeznem, glavnem mestu Gradiščanske doline, na seminarju, ki ga organizirala Federalistična unija evropskih narodnih skupnosti (FUEV). Predstavniki tujih narodnih skupnosti, ki so imeli priložnost spoznati se s stvarnostjo na Gradiščanskem, so ugotovili, da je hrvaški jezik degradiran na pomožni predmet v posameznih školah, da se uporaba jezika ne dopušča v sodstvu in v uradnih stikih, da hrvaški jezik se ni prišel v rabo v radijskih in televizijskih oddajah, da se gradiščanski Hrvati v splošnem nahajajo na dnu lestvice v Evropi.

Gosti iz raznih držav so se zato povsem upravičeno spraševali, kako je sploh možno, da se je hrvaška etnična skupnost na Gradiščanskem ohranila.

To vprašanje so si predstavniki Federalistične unije evropskih narodnih skupnosti postavili še posebej ob njihovem srečanju z za-

Gre v bistvu za strnjene »alternativne tekste« oziroma za »različne teze posameznih delegacij«.

Mnogi delegati dvomijo, da bi brez ustrezne politične akcije ta konferenca mogla kaj roditi, saj so stališča tako različna, saj so si medsebojni interesi tako protislovni, da bolj ne morejo biti. Drugi pa vztrajajo pri tem, da je treba »pomo, celo trmasto nadaljevati po sedanji poti«, ker druge poti ni, oziroma ker da so dosedanja »stiki« že dali neke rezultate, sicer pa da se pogajanja »nadaljujejo v pravilni smeri«. Nekateri funkcionarji tajništva Združenih narodov so glede tega celo navdušeni in menijo, da je ženevski »tekst za pogajanja« dosegel doslej že »fantastičen napredek« in da »je povsem naravno nadaljevati po tej poti«, pa čeprav pa potrebna precejšnja »potrpežljivost« in »zvestost, kako nujno potrebna« »zgodovinskega značaja za vso mednarodno, za vso svetovno skupnost«.

Sedanje zasedanje se bo zaključilo sredi maja, morda še prej, vendar je že rečeno, da se bo začelo še peto zasedanje, ki naj od poletja dalje vodi vse do zaključka, morda celo do prihodnjega marca.

IZ PREDAVANJA DR. M. KORŠIČA

Pomorska preteklost Slovencev

Promet koprške luke - Slovenija dobila »okno v svet« - Pomorstvo in ladjedelstvo - Šolanje in usposabljanje kadrov - Ribištvo in še kaj

pomorska šola, ki je oblikovala poseben sistem izobraževanja. Prvi letnik je v dopisni obliki tako, da so dijaki še vedno vkrcani na ladje, na katerih se seznanjajo z učno snovjo, ki je povezana z vsakdanjo operativno na ladjah, potem pa v drugem letniku — po opravljenem izpitu — poslušajo redna predavanja.

To je bila novost v sistemu vzgoje pomorskih kadrov višjega profila, ki je dala po splošni oceni zelo uspešne rezultate.

O gradnji luke za čezoceansko plovidbo v Koprso so razmišljali še preden je bil sklenjen Londonski sporazum o soglasju (1954). Že tedaj »je« bilo »popolnoma jasno, da mora dobiti Slovenija svoj izhod na morju, tudi če ne bodo uresničene mednarodno zagotovljene pravice Jugoslavije v STO.

Toda zakaj je bilo potrebno zgraditi novo luko v Koprso, ko je bila z novo razmejitvijo še odprta po preki Pivke na Reko?

Za to odločitev so bili merodajni predvsem topografski dejavniki. Reka je utesnjena na opek obalni prostor, ki onemogoča večji

Alji je bila koprška luka rezultat neke vnapije določene državne gospodarske politike?

Pobude za gradnjo luke so izhajale iz samega terena, kjer se je rodilo spoznanje, da bo slovenska obala pravilno valorizirana le, če bo izkoriščena njena prirodna lega in da bodo tako slovenske prometne dobile svoje izhodišče na morje v okviru domače države.

Seveda bi te pobude ne mogle biti uresničene, če bi ne našle investitorja za infrastrukturo v državnem kapitalu, za luške naprave in objekte pa v kreditih domačih bank ter v investicijah jugoslovanskih podjetij, ki upravljajo luko.

Dejstvo pa je, da luka Koper ni bila grajena z brezplačnimi sredstvi državnega proračuna, kar pomeni, da mora vse investicije vračati iz svojega dohodka. Do sedaj je bila njena bilanca vedno pozitivna in ni bilo potrebnega, da bi federacija ali republika subvencionirali njeno dejavnost.

Menimo, da ima luka Koper še velik razvojni potencial, ker služi deželi, ki se vedno bolj usmerja na prekomorska tržišča, zlasti v deželah v razvoju.

Jugoslavija je sedaj v novi fazi ekonomske preobrazbe ter bo zato kmalu videli, kakšen vpliv bodo imela ta dogajanja na nabljajni razvoj luške dejavnosti v Koprso. Kot rečeno, na tem področju ni bilo nikoli kaj predspornega, ampak je bilo vse prilagojeno danim situacijam mednarodnih blagovnih tokov in nujnostim, ki so se ponujale.

Seveda, pri odločitvah za investicije niso bili merodajna empirična gledanja, ampak premišljene analize gibanj čezmorske menjave v Jadranu in njenih potreb v prometnih in luških strukturah.

Primer: južno sadje in kontejnerji.

V Koprso, Izoli in Piranu so zelo močne pobude, da bi se pomorska ekonomika bolj izrazila v gospodarskem načrtovanju republike in federacije. Tako težnja zapazamo povsod v nekakšnem predimenzioniranju pomena obalnih regij v odnosu na razvojne

Proseško-kontovelski amaterji pripravili že drugo premiero

MLADINSKA DRAMSKA SKUPINA PD PROSEČEK - KONTAVEL JE V TOREK PONOVLILA IGRO »EN DAN Z EDVARDOM«, KI JE ŽE DRUGO DELO V NJENI LETOSNI SEZONI. Predstava je pri vabila zelo veliko občinstva

V FILMSKIH KROŽKIH

Gobetti-Risso:

«Lotta partigiana»

Filmski klub CUC, ki nadaljuje projekcije v sodelovanju z Univerzitetno stolo za zgodovino filma v dvorani novega študentovskega doma (Ul. Fabio Severo 158), je zadnje čase posebno obogatil svoj program. Najboljše in najpomembnejši ciklus je nedvomno tisti, ki je posvečen razvoju posebnega žanra hollywoodskega filma, melodrami in ljubezenskemu filmu. Preko tega posebnega žanra se pregledopolagoma širi na razvoj vsega ameriškega filma od začetka do danes. Se zgodaj pa je kritične zaključke o tem ciklusu, ker je komaj v začetku; vendar nam je že doslej nudil priložnost ogledati si nekaj izvrstnih filmov, včasih pravih presenečenj. Poleg nadaljevanja pregleda Godardovih filmov organizira CUC še posebne, krajše cikluse, kot npr. pregled treh odličnih komedij iz 50. let, ki jih je napravil danski uveljavljeni italijanski režiser Dino Risi.

Izven sporeda pa je CUC prikazal premiero filma »Lotta partigiana« (1975), ki sta ga pripravila Paolo Gobetti in Giuseppe Rizzo, raziskovalca filmskega arhiva turinskega inštituta za proučevanje odporne gibanja, na podlagi izvirnih filmskih dokumentov o partizanskem boju v Italiji, Jugoslaviji in Franciji. Film je poseben zahtev, ker mu gre predvsem za vprašanje, v kakšni meri in kako so ti filmski materiali dokumentirali zgodovinsko stvarnost. Tudi komentar je neustojljiv, saj vsebuje izbor današnjih spominov partizanov: le sicer dobro glasba Luigija Nona je nekakšna koncesija običajnejši proslaviti.

Marco Ferreri:

«L'uomo dei palloni»

V La Cappelli smo prvič v Trstu imeli priložnost gledati film Marca Ferrerija, ki ni nikdar prišel v italijansko uradno distribucijo. Režiser je namreč začel delo z naslovom »L'uomo dei cinque palloni« leta 1964, a ga je producent Carlo Ponti zaviral in ga po prekinitev spremenil v epizodo filma »Oggi domani dopodomani«. Leta 1967 je Ferreri spet pozval posneti material, mu dodal še nekaj barvnih prizorov ter montiral film z naslovom »L'uomo dei palloni«. Priказali so ga že v Franciji z naslovom »Break-ups v Italiji pa le na kakem festivalu in v privatnih projekcijah, kakršna je bila navedenja tudi ta v Trstu.

Film je torej že zanimiv kot kola materialov, režiranih s časovnim presledkom. In Ferrerijevi filmi so navedenja vedno zgrajeni v obliki kolača.

»L'uomo dei palloni« (v katerem igrajo Marcello Mastroianni, Catherine Spaak idr.) je vendar še posebej zahtev v konstrukciji.

FILMSKE REVIE IN KNJIGE

Novosti

Quadrangolo

Založba Quadrangolo iz Conegliana nadaljuje zbirko lepih knjig, o katerih smo že pisali kot o primeru pojmovanja knjige same kot estetskega objekta.

Po raznih knjigah s filmsko tematikoj je prišla na vrsto knjiga »Autodafes« (3.600 lir), za katero je napisal tekst Raineri Carano, izvrstne ilustracije pa pripravil znani avtor stripov Enrie Sò. Sedaj pa je prišla na vrsto še druga knjiga, »Stelle & Stelletta. La Via Lattea mormorò« (4.200 lir).

V tem primeru temelji knjiga na čudovitih ilustracijah drugega avtorja stripov in sicer znanstvenofantastičnega značaja, kakršni so Francor Philippe Drulleit. Tekst pa je napisal znani semilog in esejist Umberto Eco, ki nam tu še enkrat izkaže svojo duhovitost.

Založba «Ente dello Spettacolo»

Rimska založba »Ente dello Spettacolo« (Ul. Palombini 6) izdaja že od leta 1934 zvezke »Segnalazioni cinematografiche«, ki temeljijo na zares čisto pristranskih ocenah katoliškega centra za film, so vendarle zelo koristna publikacija, saj vsebujejo dokumentacijo o vseh filmih, ki jih predvajajo v Italiji.

Sedaj pa najtjaj založba še posebej koristno knjigo. Že dvakrat je bila izdana knjiga z naslovom »Vedeli ste vse filmove«, o katerih se širše piše v omenjenih zvezkih (»Guida cinematografica« 1964-1967). Sedaj pa najtjaj novo izdajo, ki ne bo vsebovala le poznejših filmov, pač pa vse filme, ki so v Italiji izšli od 1928. leta, se pravi od začetkov zvočnega filma, do 1975. leta.

S. G.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Odpotovati boste v tujino, kjer se vam obeta imenitna kupcija. Nesoglasje v družini.

BIK (od 21.4. do 20.5.) S hvaležnostjo se zahvalite nekemu, ki vas je rešil iz stiske. Zavrnite neko čustveno ponudbo.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Zanosite se na besedo nekega iskrene prijatelja. Ne zanemarjajte svojih potreb.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Ne izplačate se vam tveganja veliko, da bi dobili malo. Napet razgovor s tekmečem v ljubezni.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Na mislite, da je neki dolg že zastarel.

(Nadaljevanje na zadnji strani)

VELE-GRADIO VIZIJA

ČETRTEK, 22. APRILA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 12.30 Poljudna znanost: Prigode z Julesom Vernom
- 12.55 SEVER KLICE JUG — JUG KLICE SEVER Italijanska TV bo danes v tej rubriki obravnavala problematiko slovenske manjšine v Italiji. Ustrezni material so posneli na Tržaškem, v Gorici in v Beniciji in sicer na raznih manjšinskih ustanovah ter na ustanovah, ki imajo z manjšino opravka.
- 13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu
- 16.45 Program za najmlajše: Kaj je pod lokobum?
- 17.15 Program za mladino: Dea risana filma
- 18.15 Poljudna znanost: TOMAŽ AKVINSKI Smo v dobi reforme. Martin Luter je ostro reagiral proti izobčenju. Narod mu je sledil. Na njegovo stran so se opredelili tudi nemški knezi, pa čeprav so na koncilu v Wormsu sprejeli tezo svojega cesarja. S tem so se praktično opredelili za Martina Lutra, ki se je bil uprl v Rimu. Vatikanu v tem primeru zares ni bilo lahko, vendar se je znašel in prikladal na pomoč Tomaža Akvinskega, torej svojega velikega filozofa.
- 18.45 Glasba in beseda
- Srečanje z Jojeem Sentierjem
- 19.28 Kratke vesti dnevnika št. 1
- 19.30 Kronike in Vremenska slika
- 20.00 DNEVNIK
- 20.45 GLASBENI PROGRAM S KATINO RANIERI SINDIKALNA TRIBUNA
- 22.00 Srečanje med predstavniki tiska in predstavniki Intersinda
- Ob koncu DNEVNIK, Danes v parlamentu in Vremenska slika

Drugi kanal

- 17.30 Kolesarske dirke — Krošna dirka po Puglii
- 18.00 Protestantizem
- 18.15 Tedenska oddaja o judovski stvarnosti
- 18.30 Rubrike dnevnika št. 2
- 19.00 Kratke vesti dnevnika št. 2
- 19.02 Grof Montecristo — enajsta epizoda
- 19.30 DNEVNIK
- 20.45 L'ALFA E IL TUONO

Televizijska priredba z gornjim naslovom skuša prikazati razna obdobja znane »odprave Alsosa« iz leta 1944, ko je skupina ameriških znanstvenikov in vojnovih prisila najprej na že osvobojena področja Evrope, nato pa na še zasedeno področje, da bi zbiral čim več podatkov o tem, kako daleč so Nemci na področju jedrske fizike. Jasno, da je bil cilj tega tveganega podviga ugotoviti, ali so Nemci sposobni že izdelati atomsko bombo. Odpravo sta vodila ameriški znanstvenik holandskega porekla Samuel Goudsmit in polkovnik Boris Pash. Priznati jima je treba, da sta nalogo odlično izpeljala. Goudsmit je prišel v Francijo z zavezniško vojsko. Pred tem so bili vsi njegovi znanci, sloviti znanstveniki že za zapali. Goudsmit je ugotovil, da potrebuje Nemci še več let, preden bi mogli izdelati atomsko bombo. S tem v zvezi so se ravnali tudi v vrhovnem zavezniškem poveljstvu.

O MEDICINI — četrto, zaključno nadaljevanje Zaključno nadaljevanje te zanimive oddaje obravnava vprašanja tako imenovanih sodobnih bolezni, to se pravi tistih fizičnih in psihičnih težav, ki nastajajo zaradi tega, ker človek ni sposoben prenesti še nečloveškega ritma današnjih dni. Gre v glavnem za probleme tako imenovane socialne medicine. Toda sodobni strokovnjaki ne gleda več na zdravljenje bolezni, pač pa na njeno preprečevanje, kajti le tako bodo stara leta vedno daljša človekovega življenja vredna, da jih živimo.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 8.10, 10.00 TV SOLA Geometrija, Pravopis, Nemščina, Učenci pred kamero, Francošina, Repetiraj
- 15.20 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu — posnetek iz Katowice
- 17.20 Cvetlične pravljice — ČRNA KRALJICA
- 17.35 Neren
- 18.05 Obzornik
- 18.25 RACUNALNIK IN UGANKA O LEONARDU
- 19.30 DNEVNIK
- 20.00 Kam in kako na odhiti?
- 20.10 V živo: NADRAJZAJ KVADRATNI METER V EVROPI Problem stanovanja je problem, ki tare velike dežele, celo nekatere najbolj razvite. V Sloveniji in Jugoslaviji skušajo rešiti to vprašanje s čimbolj racionalnim sistemom gradnje, vendar je hitra tudi res, da je cena stanovanja v Sloveniji sorazmerno visoka. In o tem vprašanju je Jože Volfand sestavlil oddajo. Vmes DNEVNIK

Koper — barvno

- 19.55 Otroški koticke — risanke
- 20.15 DNEVNIK
- 20.30 SPORNA CEV — celovečerni film
- 22.00 Zabavno - glasbena oddaja
- 22.45 Dokumentarna oddaja »Naše šole«

Zagreb

- 20.00 Akrobna oddaja
- 20.10 Mesto in sanje

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.45 Jutrarnja glasba; 11.35 Slovenski razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umestnost in prireditve; 18.30 Trio Ozim, Pahor, Slamo; 18.30 Jazovski kvartet; 19.10 Človek pred rojstvom: Oploditve; 19.25 Program za najmlajše; 20.00 Šport; 20.35 Daljni odmevi — radijska drama, napisal Ivan Matičić; 22.00 Glasba za lahko noč.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 16.30, 20.30 Poročila; 6.15 Jutrarnja glasba; 7.40 Lahka glasba; 8.35 Glasbena galerija; 9.00 Folk glasba; 9.15 Melodije; 10.10 Program za otroke; 11.15 Orkester Montgomery; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Pod vednim nebom; 14.15 Vrstijo se plošče; 14.35 Knjižna oddaja; 14.45 »La Vera Romagna«; 15.00 Oddaja za otroke; 15.20 Plošča tedna; 16.45 Iz opusa velikih mojstrov; 17.00 Tribuna mladim; Goriski mladinski krožek; 17.20 »Vedel boš, ko boš sam«; 18.00 Glasba po željah; 18.35 Glasbena šola Koper; 19.30 Lahka glasba; 20.45 Rock glasba; 21.00 Slovenski solisti.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 8.30 Jutrarnje povelje; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.00 Drugi zvoek; 12.10 Četrty program; 13.00 Poveben četrtkov spored; 14.05 Ščepe satire; 15.30 Program za mladino; 17.05 Radjo

Horoskop

Skušajte ga čimprej poravnati. Vselej je družbi prijatelj.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Prejeli boste pojasnilo, ki ste ga želeli imeti v zvezi z neko pošiljko. Izredno prijeten večer.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Premalo skrbite za zdravje. Pošten sosed vas bo opozoril na nevarnost.

SKORPIJON (od 23.10. do 22.11.) Ob uspehu, ki ste ga dosegli, ne pozabite na naloge, ki jih še imate. Pomagali boste prijatelju iz zagate.

KOLESARSTVO

DIRKA PO APULIJI

Van Linden zmagal v otvoritveni etapi

Deževno vreme je precej oviralo tekmovanje

BRINDISI, 21. — Belgijec Henry Van Linden si je zagotovil danes prvo etapo mednarodne kolesarske dirke po Apuliji.

Vreme je bilo tekmovalcem vse prej kot naklonjeno. Skoraj ves čas je namreč deževalo, zato kolesarji niso pokazali nobene živahnosti in pobude. Splošno dolgočasje je proti sredini etape prekinil le Baronchelli, ki je nekaj km vozil v čsprednji, vendar mu pobeg ni uspel. Ključno dežju pa so tekmovalci vozili dokaj hitro in poprečna hitrost, ki je znašala na prvi polovici etape 38 km na uro, se je dvignila proti koncu na 43 km. Prednji tekmovalci so pač želeli preprečiti neljuba presenečenja in tako je tudi bilo. Van Linden je 200 m pred ciljem silovito potegnil in je na cilju za las prehitel Sercuja in Bitossija.

Jutri bo na sporedu druga etapa. Tekmovalci bodo od Montesole do Nocija prevozili 185 km dolgo progo.

Lestvica današnje etape:

1. Van Linden (Bel.), ki je prevozil 221 km dolgo progo v 5.31'04" s povprečno hitrostjo 41,683 km na uro.
2. Patrick Sercu (Bel.)
3. Franco Bitossi (It.)
4. Antonini (It.)
5. Roger De Vlaeminck (Bel.)
6. Paopinu (It.)
7. Bettino (It.)
8. Vecioni (It.)
9. Salm (It.)
10. Comino (It.)

In nato še drugi v času zmagovalca.

1.103 KM NA DVEH KOLESIH Dirka po Jugoslaviji ima začetno progo

Mednarodna amaterska kolesarska dirka po Jugoslaviji bo doživela letos že svojo 23. izvedbo. Pričela se bo 27. junija v Beogradu, zaključila pa se bo po 10 etapah, po skupnih 1.103 km v Zagrebu, 4. julija. Celotna dirka bo trajala osem dni, nastopili pa bodo kolesarji iz Turčije, Poljske, Češkoslovaške, Bolgarije, Romunije, Sovjetske zveze, Danske, Kube, Alžirije in Jugoslavije. Zelo verjetno pa je, da se bodo letošnje štarte po Jugoslaviji udeležile tudi državne reprezentance Avstrije, Italije, Vzhodne Nemčije, Švice, Nizozemske in Grčije. Gotovo je torej, da bo na dirki nastopilo najmanj 12 držav, kar zadostuje, da uvrstimo dirko po Jugoslaviji v najvišji kolesarski razred, to je v visoko A kategorijo, kamor spadajo razne druge velike mednarodne amaterske etapne dirke.

Deset etap letošnje dirke po Jugoslaviji bo razporejenh tako:

1. — (27. junija): Beograd - Zvornik 164 km
2. — (28. junija): Kladanj - Zenica 140 km
3. — (29. junija): Zenica - Vlasici 60 km
4. — (29. junija): Travnik - Novi Travnik 30 km
5. — (30. junija): Jajce - Bihac 155 km
6. — (1. julija): Bihac - Cazin 26 km, kronometer
7. — (1. julija): Cazin - Karlovac 89 km
8. — (2. julija): Ozalj - Velenje 169 km
9. — (3. julija): Velenje - Varaždin 130 km
10. — (4. julija): Varaždin - Zagreb 140 km

R. Pečar

NOGOMET

ZA TEKMO Z VOJVODINO Primorje bo igralo z ojačeno postavo

Za torkovo tekmo z Vojvodino iz Novega Sada bo Primorje igralo ojačeno. Vodstvo prosejskega kluba je za to priložnost povabilo nogometaše naslednjih klubov:

BREG: Milan Mikuš.
GAJA: Branko Grčić.
ZARJA: Vojko Križmančič, Mirjan Žagar in Stojan Grahonja.

VESNA: Nereo Germani, Sandor Tence in Zarko Bogatec.
AURISINA: Peter Caharija in Mario Doljak.

PRIMOREC: Mauro Kralj in Boris Kralj.
KRAS: Marjan Štoka in Bruno Verša.

Ti igralci naj se zberejo v ponedeljek, 26. aprila, ob 20.30 na sedežu Primorja na Proseku. Ni izključeno tudi, da bo vodstvo Primorja poiskalo v slovenskih klubih še nekaj drugih nogometašev, da bi tako še v večji meri ojačilo svoje moštvo za torkov edinstven spopad.

Jugoslovanska državna nogometna reprezentanca je v trening tekmi premagala ekipo Zagrebski plavi z 8:3.

KOŠARKA

PRED KVALIFIKACIJAMI ZA OI

Italijani v Rimu «Plavi» v Zagrebu

Težave v taboru «azzurrov» - Jugoslovani bodo na TV turnirju igrali proti SZ, ČSSR in Kubi

Italija in Jugoslavija se pripravljata na košarkarske kvalifikacije za OI, ki bodo v Edinburghu, od 2. do 8. maja.

«Azzurri» trenirajo v Rimu, «plavi» pa v Zagrebu. Obe reprezentanci sta tudi glavna favorita, da se neposredno uvrstita na OI že v škotskem mestu. V Edinburghu pa se bo kvalificirala le ena reprezentanca in zato bo seveda odločil boj med Italijo in Jugoslavijo.

Turnir v Rimu

Italijani res nimajo sreče v tem prvem delu priprave. Villalta ni mogel v Rim, ker ima poškodovan gleženj. Včeraj pa si je na treningu poškodoval prst še Dino Meneghin, ki bo tako moral počivati za teden dni. Vse kaže pa, da bo tudi Carraro moral zapustiti Rim, saj bo moral Canon ponoviti tekmo z IBP. Skratka, Primo je v dokajšnjih težavah.

Italija bo jutri igrala na mednarodnem turnirju v Rimu.

SPORED

JUTRI, 23. APRILA

Ob 18.30: Italija - Romunija; ob 21.00: Portoriko - Rutgers University.

SOBOTA, 24. APRILA

Ob 18.15: Italija - Portoriko (neposreden TV prenos 2. polčasa na drugem programu); ob 20.00: Romunija - Rutgers University.

NEDELJA, 25. APRILA

Ob 17.00: Romunija - Portoriko; ob 19.00: Italija - Rutgers University.

Turnir v Zagrebu

Tudi Jugoslovani bodo imeli pred odhodom v Edinburgh kakovosten turnir, na katerem bo Novosel preizkusil formo posameznikov.

SPORED

JUTRI, 23. APRILA

Ob 17.45: Jugoslavija - Kuba (po TV); ob 19.15: SZ - ČSSR.

SOBOTA, 24. APRILA

Ob 20.30: v Karlovcu: Jugoslavija - ČSSR; ob 19.30: v Ogulinu: SZ - Kuba. (Tekmi ne bodo igrali v Zagrebu, ker bo istega dne tudi četrtfinale evropskega nogometnega pokala med Jugoslavijo in Walesom).

NEDELJA, 25. APRILA

Ob 19.15: Kuba - ČSSR; ob 21.05: Jugoslavija - SZ (po TV).

V prijateljski košarkarski tekmi je sinoči v Velenju Jugoslavija, ki se pripravlja za kvalifikacije na OI, premagala Kubo z 89:76. Največ košev za «plave» je dal Kikanović (16), pri Kubancih pa je bil najboljši strelec Rocha, ki je zbral 15 pik.

TENIS

DENVER, 21. — Na mednarodnem teniškem turnirju za WCT v

Nogometna enajsterica Gaje se je letos dokaj dobro izkazala, posebno v zadnjem delu prvenstva tretje amaterske lige, ko si je priborila nekaj pomembnih uspehov

BOKS

JUNJA V MONTE CARLU

Monzon-Valdes

PARIZ, 21. — Boksarski dvoboj za svetovni naslov srednježetke kategorije med Carlosom Monzonom (verzija WBA) in Radrigom Valdesom (verzija WBC) bo 26. ali 27. junija letos v Monte Carlu.

Francoski organizator Jean Claude Bouttier je med drugim dejal, da je prvotno mislil prirediti to srečanje v Parizu, nato pa je le padla odločitev na Monte Carlo.

Jutri 4. DOSP

v Novi Gorici

Jutri bo v Novi Gorici 4. dijaško srečanje primorskih dijakov z obeh strani meje. Tega srečanja se bo tudi letos udeležilo veliko število dijakov s Tržaškega in Goriskega.

Na sporedu bo športni in kulturni del srečanja. Športna tekmovanja se bodo začela ob 9. uri zjutraj in se zaključila ob 13. uri.

Tržaške višje srednje šole bodo odpovalne v Novo Gorico z openske železnice postaje ob 7. uri zjutraj, vrnila se bo sodo ob 19.14.

Novogoriški organizatorji so se ob letošnjem 4. DOSP znašli pred dokaj težavnim nalogom, saj vlada za to tekmovanje med vsemi primorskimi dijakmi, na obeh straneh meje, veliko zanimanje. Organizatorji so namreč do včeraj prejeli že več kot 900 prijav iz 13 primorskih višjih srednjih šol.

KOŠARKA

Med posamezniki sta zadovoljila Koren in Barut

Med posamezniki sta se zlasti izkazala Franko Koren in Bregov centar Robert Barut. Naj omenimo še, da tekma tehnično ni bila zanimiva.

Breg — Italsider 5:59 (5:29)

BREG: Maver, Iacini, Pečar 2, Kozina, Lovriša 3, Tedesco, Klabin, Boris Zerial, Milini, Peter Zerial, Adrijan in Boris Slavec.

SODNIK: Igor Canciani.

PROSTI METI: 1:2.

Bražani so včeraj v Dolini doživeli svoj doslej najhujši poraz v prvenstvu minibasketa. Italsider je bil nedvomno za razred močnejši od naših fantov, vseeno pa smo od «plavih» le več pričakovali.

Na letošnjem rokoborskem svetovnem prvenstvu grško - rimskega sloga so že v 1. kolu izpadli ključni igralci Jugoslovani in je tako ostal v konkurenci le še Mamišević, ki v 1. dnevu ni nastopil.

1943 se ujemata s poročilom Istrskega odreda tudi izjava Oskarja Savarina, ki je omenil pisca, da jih je bilo približno 25 in se niso bili razvrščeni po četah ter organizirani kot bataljon, ko se jim je priključil nad Dolom in izjava Dušana Puha, ki je v svojih pisanih spominih navedel enako število, hkrati pa poudaril, da so bili v skupini najpomembnejši: Darko, Stelio Fontanot-Gildo, Bruno Bizjak, Flavio Lazarini, Ennio Agostini, Beppo, kapetan Piero Landoni in poročnik Gino Luparini. Koristen pa da je bil tudi mali Pippo, Darkov nečak.

RAZPORED IN OSKRBA ODREDNIH ENOT V ZACETKU 1944

Januarja 1944 so bile odredne enote takole razporejene: Štab odreda se je najdalj zadrževal na Vatovljah, Ostrovi in na Kozjanah v bližini 1. bataljona. Tedaj še ni imel ne obveščevalnega ne minerskega voda pa tudi ne voda za zveze. V ožjem štabu si ni bilo ne namestnika komandanta ne načelnika in tudi ne operativnega oficirja. Prvi bataljon je bil na Misličah, Vatovljah in na Kozjanah. Od tod je s svojimi 72 do 80 borci varoval dohode iz Divače in Vremske doline proti Barki in Varemaj s severovzhodne strani Brkinov, na zahodni strani pa iz Materije in Rodika proti Artvižam. Njegove zasede in bojne patrulje so napadale sovražnikova prevozna sredstva in patrulje pri Rodiku — ob železnici Divača - Pulj — in v Vremski dolini ter na cesti Divača - Ilirska Bistrica, vendar je bilo tedaj na tej cesti malo prometa. Ostalo moštvo se je urilo v bojnih veščinah in se politično izobraževalo, zbiralo vojaško opremo in mobiliziralo novice. Pri štabu odreda in v 1. bataljonu je bila skupina minirerjev, ki jih je vodil Tržčan Ivo Krašna, vendar niso bili dovolj izkušeni in tudi niso imeli ustrezne minerske opreme.

Drugi bataljon — 68 do 80 borcev — je taboril jugo-

HOKEJ NA LEDU

NA SVETOVNEM PRVENSTVU

Že tretji poraz Sovjetske zveze

Švedska je na svetovnem prvenstvu v hokeju na ledu v Katowich premagala Sovjetsko zvezo s 4:3 in je s tem pripravila eno največjih presenečenj na letošnjem SP. Švedi so polčetrto minuto pred koncem celo vodili s 4:1, nato pa so Sovjeti v času ene same minute dali kar dva zadetka. Zaključek tega srečanja je bil izredno dramatičen, vendar je Švedom uspelo do končnega zvižga zavrniti vse napade Sovjetov, ki so organizirali pred švedskimi vrati pravo obleganje, ki pa ni moglo preprečiti njihovega že tretjega poraza na tem SP.

Po tej tekmi se je stanje na lestvici spremenilo in toliko, da je Češkoslovaška že dve koli pred zaključkom že četrto osvojila naslov svetovnega prvaka, saj ima zdaj že 6 točk naskoka. Švedi pa so si z današnjo zmago priborili možnost osvojitve srebrne kolajne.

V drugi sinočnji tekmi je ČSSR premagala ZDA s 5:3.

ATLETIKA

Propagandno tekmovanje za dijakinje in dijake

Organizator bo atletska sekcija ŠZ Bor

Atletska sekcija ŠZ Bor bo v soboto priredila svoje letošnje zadnje propagandno tekmovanje za dijakinje in dijakine nižjih slovenskih srednjih šol na Tržaškem.

Na šolskem stadionu na Koloniji bo ob 14.30 na sporedu troboj, ki bo vseboval tek na 80 m, skok v daljino in met kroglice.

Ločeno bodo tekmovali dijakinje in dijakine letnikov 1964, 1963 ter 1962 in 1961 skupaj.

Najboljši bodo prejeli kolajne, šole pa pokale.

KOŠARKA

V PRIJATELJSKI TEKMI

Zmaga Doma v Ljubljani

ŠSD Vrhovci (LJ) — Dom 44:45 (18:26)

DOM: Marko Čubelj 2, Artur Bresciani 2, Flavij Terčič 6, Aleš Figelj, Livijo Semolič 15, Mauro Dornik 11, Igor Princič, Franko Fajt, Vladimir Kont 6, Diego Devetak 2, Ugo Dornik.

VRHOVCI: Karlo Spacapan 10, Ramon Šuhadok 16, Gorazd Stojanovič, Gorazd Suhadolnik 2, Igor Kajtna, Ramon Snoj, Mazo Harezdič, Matjaž Cimerman 14 in Vojko Kovac 2.

PM: Dom 5:22, Vrhovci 1:2.

PON: v 19. min. d.p. Karlo Spacapan, v 20. min. d.p. Vladimir Kont.

Domovi kadeti so v soboto gostovali v Ljubljani proti košarkarskemu klubu Vrhovci. Prijateljska tekma je bila zelo prijetna, vendar srečanje z Ljubljancem je bilo bolj družabnega kot pa športnega značaja. Tekma je bila na sporedu na odprtem igrišču osnovne šole na Viču. Mladci domačev je izredno priširoko sprejela ravnotežila šola in po kratkem razgovoru in zakuski so domovci stopili na igrišče. Trener Hvalič je poslal na igrišče svojo najboljšo petko, ki pa ni obnesla kot se navadi. Med srečanjem je namreč začelo deževati in igra je postajala vedno bolj raztrgana. Vrhovci so se v tem prvem delu izkazali kot zelo borbeno ekipa in kmalu bi prišli v vodstvo, če bi naši fantje ne zaigrali v svojem značilnem slogu. S hitrimi protinapadi so se oddaljili od protinika in so tako zaključili prvi polčas v svojo korist za osem točk.

V drugem polčasu so bile vremenske razmere še bolj neugodne, saj je dež začel še bolj neumljeno padati. To je nedvomno bolj pozitivno vplivalo na Vrhovce, ki so pod vodstvom trenerja Martina Tomažinčiča, prof. telovadbe, ki je še pred nekaj leti stanoval v Gorici in v

Domovi kadeti so v soboto gostovali v Ljubljani proti košarkarskemu klubu Vrhovci. Prijateljska tekma je bila zelo prijetna, vendar srečanje z Ljubljancem je bilo bolj družabnega kot pa športnega značaja. Tekma je bila na sporedu na odprtem igrišču osnovne šole na Viču. Mladci domačev je izredno priširoko sprejela ravnotežila šola in po kratkem razgovoru in zakuski so domovci stopili na igrišče. Trener Hvalič je poslal na igrišče svojo najboljšo petko, ki pa ni obnesla kot se navadi. Med srečanjem je namreč začelo deževati in igra je postajala vedno bolj raztrgana. Vrhovci so se v tem prvem delu izkazali kot zelo borbeno ekipa in kmalu bi prišli v vodstvo, če bi naši fantje ne zaigrali v svojem značilnem slogu. S hitrimi protinapadi so se oddaljili od protinika in so tako zaključili prvi polčas v svojo korist za osem točk.

V drugem polčasu so bile vremenske razmere še bolj neugodne, saj je dež začel še bolj neumljeno padati. To je nedvomno bolj pozitivno vplivalo na Vrhovce, ki so pod vodstvom trenerja Martina Tomažinčiča, prof. telovadbe, ki je še pred nekaj leti stanoval v Gorici in v

Domovi kadeti so v soboto gostovali v Ljubljani proti košarkarskemu klubu Vrhovci. Prijateljska tekma je bila zelo prijetna, vendar srečanje z Ljubljancem je bilo bolj družabnega kot pa športnega značaja. Tekma je bila na sporedu na odprtem igrišču osnovne šole na Viču. Mladci domačev je izredno priširoko sprejela ravnotežila šola in po kratkem razgovoru in zakuski so domovci stopili na igrišče. Trener Hvalič je poslal na igrišče svojo najboljšo petko, ki pa ni obnesla kot se navadi. Med srečanjem je namreč začelo deževati in igra je postajala vedno bolj raztrgana. Vrhovci so se v tem prvem delu izkazali kot zelo borbeno ekipa in kmalu bi prišli v vodstvo, če bi naši fantje ne zaigrali v svojem značilnem slogu. S hitrimi protinapadi so se oddaljili od protinika in so tako zaključili prvi polčas v svojo korist za osem točk.

V drugem polčasu so bile vremenske razmere še bolj neugodne, saj je dež začel še bolj neumljeno padati. To je nedvomno bolj pozitivno vplivalo na Vrhovce, ki so pod vodstvom trenerja Martina Tomažinčiča, prof. telovadbe, ki je še pred nekaj leti stanoval v Gorici in v

Domovi kadeti so v soboto gostovali v Ljubljani proti košarkarskemu klubu Vrhovci. Prijateljska tekma je bila zelo prijetna, vendar srečanje z Ljubljancem je bilo bolj družabnega kot pa športnega značaja. Tekma je bila na sporedu na odprtem igrišču osnovne šole na Viču. Mladci domačev je izredno priširoko sprejela ravnotežila šola in po kratkem razgovoru in zakuski so domovci stopili na igrišče. Trener Hvalič je poslal na igrišče svojo najboljšo petko, ki pa ni obnesla kot se navadi. Med srečanjem je namreč začelo deževati in igra je postajala vedno bolj raztrgana. Vrhovci so se v tem prvem delu izkazali kot zelo borbeno ekipa in kmalu bi prišli v vodstvo, če bi naši fantje ne zaigrali v svojem značilnem slogu. S hitrimi protinapadi so se oddaljili od protinika in so tako zaključili prvi polčas v svojo korist za osem točk.

V drugem polčasu so bile vremenske razmere še bolj neugodne, saj je dež začel še bolj neumljeno padati. To je nedvomno bolj pozitivno vplivalo na Vrhovce, ki so pod vodstvom trenerja Martina Tomažinčiča, prof. telovadbe, ki je še pred nekaj leti stanoval v Gorici in v

Domovi kadeti so v soboto gostovali v Ljubljani proti košarkarskemu klubu Vrhovci. Prijateljska tekma je bila zelo prijetna, vendar srečanje z Ljubljancem je bilo bolj družabnega kot pa športnega značaja. Tekma je bila na sporedu na odprtem igrišču osnovne šole na Viču. Mladci domačev je izredno priširoko sprejela ravnotežila šola in po kratkem razgovoru in zakuski so domovci stopili na igrišče. Trener Hvalič je poslal na igrišče svojo najboljšo petko, ki pa ni obnesla kot se navadi. Med srečanjem je namreč začelo deževati in igra je postajala vedno bolj raztrgana. Vrhovci so se v tem prvem delu izkazali kot zelo borbeno ekipa in kmalu bi prišli v vodstvo, če bi naši fantje ne zaigrali v svojem značilnem slogu. S hitrimi protinapadi so se oddaljili od protinika in so tako zaključili prvi polčas v svojo korist za osem točk.

V drugem polčasu so bile vremenske razmere še bolj neugodne, saj je dež začel še bolj neumljeno padati. To je nedvomno bolj pozitivno vplivalo na Vrhovce, ki so pod vodstvom trenerja Martina Tomažinčiča, prof. telovadbe, ki je še pred nekaj leti stanoval v Gorici in v

Domovi kadeti so v soboto gostovali v Ljubljani proti košarkarskemu klubu Vrhovci. Prijateljska tekma je bila zelo prijetna, vendar srečanje z Ljubljancem je bilo bolj družabnega kot pa športnega značaja. Tekma je bila na sporedu na odprtem igrišču osnovne šole na Viču. Mladci domačev je izredno priširoko sprejela ravnotežila šola in po kratkem razgovoru in zakuski so domovci stopili na igrišče. Trener Hvalič je poslal na igrišče svojo najboljšo petko, ki pa ni obnesla kot se navadi. Med srečanjem je namreč začelo deževati in igra je postajala vedno bolj raztrgana. Vrhovci so se v tem prvem delu izkazali kot zelo borbeno ekipa in kmalu bi prišli v vodstvo, če bi naši fantje ne zaigrali v svojem značilnem slogu. S hitrimi protinapadi so se oddaljili od protinika in so tako zaključili prvi polčas v svojo korist za osem točk.

V drugem polčasu so bile vremenske razmere še bolj neugodne, saj je dež začel še bolj neumljeno padati. To je nedvomno bolj pozitivno vplivalo na Vrhovce, ki so pod vodstvom trenerja Martina Tomažinčiča, prof. telovadbe, ki je še pred nekaj leti stanoval v Gorici in v

Domovi kadeti so v soboto gostovali v Ljubljani proti košarkarskemu klubu Vrhovci. Prijateljska tekma je bila zelo prijetna, vendar srečanje z Ljubljancem je bilo bolj družabnega kot pa športnega značaja. Tekma je bila na sporedu na odprtem igrišču osnovne šole na Viču. Mladci domačev je izredno priširoko sprejela ravnotežila šola in po kratkem razgovoru in zakuski so domovci stopili na igrišče. Trener Hvalič je poslal na igrišče svojo najboljšo petko, ki pa ni obnesla kot se navadi. Med srečanjem je namreč začelo deževati in igra je postajala vedno bolj raztrgana. Vrhovci so se v tem prvem delu izkazali kot zelo borbeno ekipa in kmalu bi prišli v vodstvo, če bi naši fantje ne zaigrali v svojem značilnem slogu. S hitrimi protinapadi so se oddaljili od protinika in so tako zaključili prvi polčas v svojo korist za osem točk.

Iz planinskega sveta

Nagrajevanje 10. ZSI

in okrogla miza o smučanju

Prejšnji teden je bilo nagrajevanje 10. jubilejnih zimskih športnih iger, ki je dobro uspelo. Nagradili so najboljše posameznike in vseh disciplin, pa tudi najboljše ekipe.

Po nagrajevanju so predvajali film o teh igrah, nakar je sledila zakuska.

Na koncu je bila okrogla miza o smučanju, ki je dala še precej konkretnih predlogov za nadaljnje delovanje smučarskega odseka SP, pa tudi smučanja pri nas na splošno. Smučanje je moderen šport, zato pa lahko njegov pomen in idejne cilje tolmáčimo z več stališči in zornih kotov. Zato je bilo mudi lotiti se nekaterih načelnih problemov, ki so v zvezi z zamejskim smučanjem.

Najbolj konkreten predlog je bil ta, da se bo SPDT povezoval s posamezniki in s posameznimi društvi, da bi lahko skupno z njimi načrtovali bodoče smučarske sezono, pa tudi športne igre. Če ne bodo ta društva imela svojega smučarskega odseka, se bo SPDT povezoval s posamezniki, ki bi lahko organizirali smučarsko dejavnost v določenem kraju ali vasi. Na ta način bi prišlo do nujne decentralizacije zamejskega smučanja, saj se je ta šport v zadnjih letih zelo razmahnil, tako da so dosedanje kadrovske strukture že nezadostne za tako množičen šport.

To decentralizacijo bi skušali uresničiti že na naslednjih zimskih športnih igrah, kjer bi lahko tudi druga društva, oziroma posamezniki, pomagali pri organizaciji teh iger. V ta namen bi takoj po novem letu sklicali sestanek vseh predstavnikov raznih društev, kjer bi okvirno določili kraj, čas in organizacijo zimskih iger. Temu sestanku bi sledili še drugi, kjer bi natančno določili vse odgovornosti in funkcije.

PLEZALNI TEČAJ SPDT

To nedeljo se bo nadaljeval plezalni tečaj, katerega smo med drugim prekinili kar za štiri mesece. Tečaj bo predvidoma trajal pet ali šest tednov, tako da bodo tečajniki zadostno pripravili za morebitne poletne gorske ture. Mladolletni tečajniki bodo morali prinesiti s seboj 22. maja, na igrišču Slovenskega dijaškega doma v Gorici, s pričetkom ob 16. uri.

M. Č.

ODBOJKA

V 3. ŽENSKI DIVIZIJI

Drevi v Gorici Dom - Libertas

Dekleta Doma se bodo drevali v Gorici, v 3. kolu 3. ženske divizije, spoprijelje z ekipo Libertas.

«Belo-rdeči» tudi drevali nimajo velikih možnosti, da bi osvojili prvi točki v letošnjem prvenstvu. saj sodi Libertas med najboljše šestere, te lige in se poteguje za napredovanje. Toda pri domovkah ima zmaga v tem trenutku relativno vrednost; važno je le, da naša dekleta dobro in borbeno zaigrajo, ker le na tak način si pridobijo potrebnih odbojkarjskih veščin.

Tekma Dom (Gorica) - Libertas bo drevali v telovadnici iliti «G. Galilei» (Ul. Puccini — Gorica) s pričetkom ob 20. uri.

Za to tekmo so bile sklicane vse igralke ženske domovske ekipe, ki se bodo morale zbrati pred zgoraj omenjeno telovadnico ob 19.30.

I. K.

V 1. jugoslovanski ženski ligi

Vodijo Rečanke in Beograjčanke

Po šestnajstih odigranih tekmah se mrtev teč Rečane zveze in Rijek se nadaljuje. Tako sta ti dve šestki pred ostalimi, saj je razlika med njima in Radničkim kar osem točk.

IZIDI 16. KOLA

Mladost - Monter - Gradačac 3:0; Radnički - Breza 3:0; Vukovar - IMT 1:3; Partizan - Crvena zvezda 1:3; Mladost (V) - Rijeka 0:3.

LESTVICA

Crvena zvezda in Rijeka 3:0; Radnički 22, IMT 20, Partizan 18, Mladost 16, Gradačac, Breza in M

PROCES ZARADI ZLOČINOV V RIŽARNI GRE H KONCU

Pretresljivo pričevanje o mučenjih
na sedežu SS policije (Trg Oberdan)

Včeraj so govorili odv. Mogorovich, odv. Berdon in odv. Majo - Jutri
in v soboto ne bo razprave - V ponedeljek bo govoril odv. Canestrini

Včerajšnja razprava pred porot-
nim sodiščem je trajala le dobro
uro, ker so trije odvetniki govorili
precej na kratko, pričevanje Domi-
nika Rive - Ribarića pa se je za-
ključilo v desetih minutah. Kot smo
že poročali, je Dominik Riva - Ri-
barić postal predsedniku zelo zani-
mivo pismo, zaradi česar so ga po-
klicali pred sodni zbor, da bi pod
prisojo potrdil vsebino pisma.

Tako je Riva - Ribarić prišel vče-
raj prvi na vrsto in je v vprašnje
predsednika dr. Matleseja od-
govoril: »Potrjujem izvirnost moje-
ga pisma z dne 29. marca 1976 ter
njegovo vsebino. Pripominjam, da
sem bil v Rižarni zaprt samo eno
noč. O dogodkih in Rižarni sem zve-
del posredno, medtem ko iz osebnih
izkušenj dobro vem, kaj se je dog-
ajalo na sedežu policije SS na Trgu
Oberdan, ko sem bil tam zaprt.«

V celici na sedežu SS policije je bil
zaprt od 25. februarja do 9. marca
1944, nato v ko'oneških zaporih do
27. marca, eno noč v Rižarni, pa
spet na Trgu Oberdan od 28. marca
do 19. aprila 1944, ko so ob Hit-
lerjevem rojstnem dnevu izpusili
skupino 20 zapornikov. Marsikaj je
videl in doživel, kar mu je ostalo
neizbrisno v spominu in je ob pro-
cesu o Rižarni napisal v pismu, ki
je zdaj priloženo, kot pričevanje, k
akom procesu. K temu ga je spod-
budilo pričevanje pok. zobozdrav-
nika Actzela, ki je bil zaprt v Ri-
žarni in je pred leti povedal pre-
iskovalnemu sodniku, da je Wirth iz-
pusil iz Rižarne skupnino Judov,
ker je Gottlieb Hering ob Hitlerje-
vem rojstnem dnevu leta 1944 izpu-
stil iz celice na Trgu Oberdan pri-
bližno 20 zapornikov. Med temi je
bil tudi Dominik Riva - Ribarić
(Ul. Vasari 11).

Dne 24. ali 25. februarja 1944, pra-
vi Ribarić, sta me aretirala doma
dva esesovska oficirja. Eden od teh
je bil prav gotovo Ernst Lerch, dru-
gi pa je dobro govoril italijansko,
skoraj s tržaškim narečjem.

Odpejala sta ga na sedež SS po-
licije, in kleno celico. Pretepali so
ga, pa ni priznal, da sodeluje v o.
svobodnih gibanjih. V kleti je bilo
12 tesnih in temnih celic. Ta-
krat je bilo mnogo aretacij, ker se
je šli odpušči in krepilo osvobodil-
no gibanje tudi v Trstu. Esesovci
so bili nesni. Nekaj dni prej je bila
izvedena po mestu, tudi v samem
središču, napisa akcija, ki je vse
presenetila. Ribarić je bilo dode-
ljeno področje od pokrite trdnice ču
začetka Ul. Battisti. V Ul. Cudurice
je zapazil avto esesovskih oficirjev,
ki so tedaj večerjali v nekem loka-
lu, pa jim je v brk naglo narisal
z rdečo barvo na avto srp in kladi-
vo. Čez nekaj dni so ga aretirali.
Razmere v kletnih celicah so bile
neznosne: smrad, nesnaga, rjovenje
esesovcev, stokanje mučenih tova-
rišev in tovaršice. V tesni celici so
bili tudi po trije skupaj, tako da

niso mogli ne stati ne ležati, in še
na potrebo ni bilo mogoče drugam.
Ribarić navaja v svojem pismu
imena nekaterih svojih sotrpinov, o-
bujajo spomine in opisuje njihovo tra-
gično zgodbo. V tesni celici sta bila
skupaj s njima zelo mlad slovenski
partizan (imena se ne spominja) in
univerzitetni študent albanskega po-
kralja Marco Efimiadi. Aretirali so
ga esesovci in strašno mučili, ker
je imel pri sebi protinacistični le-
tak. Ničesar ni priznal. Odpejali so
ga potem v koronejske zapore in
obesili z drugimi talci v Ul. Ghe-
ga. Nekega dne je Ribarić zagle-
dal pred svojo celico mlado in ju-
naško dekle, čeprav rahlega zdravja.
Bila je to Klara Mihelčič - Micheli-
ni. Zverinsko so jo mučili in pretepa-
li, da je imela debele, temne klobase
vse po nogah. Potem so jo odvedli
v koronejske zapore, v noči 21.22.
junija pa so njo in njeno mater
(Franciška rok. Jelerčič) umorili in
sežgali v Rižarni. »Spomin na to ju-
naško dekle, je zapisal Ribarić, mi
bo večno ostal v spominu.«

Dne 18. ali 19. aprila 1944 pravi
Ribarić — so sklicali na notranje
dvorisne približno 20 zapornikov. Ne-
ki oficir je imel v italijanski kra-
tek nagovor: »Trst ne spada več pod
Italijo, ampak je sestavni del veli-
kega rajha. Če ste antifašisti, nas to
ne zanima. To je italijanska no-
tranja zadeva. Ne smete pa biti pro-
ti nam. Izpustimo vas, ker bo te
dni fuhrerjev rojstni dan, sicer bi
vas odpejali v Nemčijo. Toda pazi-
te, da ne pahnate spet v naše roke,
ker bi se prehiteli kesali.«

V svojem pismu se Riva - Ribarić
spominja tudi Donizija Rumica in
njegove žene, ker ga je v njegovi
mizarski delavnici 29. novembra 1943
aretirala Colliottijeva banda. O tra-
gičnem koncu tega zavednega in ju-
naškega antifašista ter njegove žene
je izvedel šele po vojni. Rumic je
bil skupen s svojo ženo zelo akti-
ven organizator osvobodilnega giba-
nja v Trstu. Oba so aretirali in mu-
čili Colliottijevci. Rumic je izidilnil
med mučenjem, njegova žena pa ni
mogla več vzdržati in je skočila sko-
zi okno. Hudo se je poškodovala
in je čez nekaj dni umrla v glavni
bolnišnici. Stara sta bila od 55 do
60 let in sta rajši zgubila življenje,
kot da bi izdala svoje tovaršice. »Ku-
ga in poguba za osvobodilno giba-
nje — pripominja Ribarić — pa je
bil neki Marcon ali »Davile«, ki je
vrnil v partizanske vrste kot Col-
liottijev agent in izdaljal, dokler ga
niso zajeli, obsodili in justiciirali
furlanski partizani.«

Ribarića je zaslišal in pretepal
Colliotti, a ni ničesar izvedel. Zapu-
stil so ga iz koronejskih zaporov
14. decembra 1943. »Po vojni — za-
ključuje Ribarić svoje pismo — sem
večkrat videl enega od članov Col-
liottijeve bande, ki me je bil areti-
ral. Najprej je bil pri civilni poli-
ciji, nato pri mestnih prometnih re-

nih obmorskih predelih Dalmacije.
Izpadel je izrečno narolič po nalogu
Francoza C. Dolbeauja ustašu Vin-
ku Barišiću, ki ga je spiliško sodi-
šču v začetku tega leta med proce-
som proti zločinski sedemci-
odilo na 20 let zapore. Donini je imel
tesne stike tudi s tržaškimi fašisti
(tržaška kvestura razpolaga v tej
zvezi z zajetnim dosjejem), nasploh
so italijanski fašisti. bili že dol-
go povezani z ustaškimi elementi, ki
naj bi sodelovali celo pri pokolu na
Trgu Loggia v Bresci.

Donini, ki je sicer zaprt v Ferra-
ri, ni med pričevanjem posredoval
nobelih novosti, pač pa je izrečno
poudaril, da sta bila med pripra-
vami na državni udar, ki ga je ho-
tel izvršiti pokojni črni princ Ju-
nio Valerio Borghese, o tej zadevi
dobro obveščena najmanj dva ita-
lijska ministra. To naj bi bila An-
dreotti in Tanassi, ki naj bi po iz-
javah Garcia Rodriguez, enega
največjih obtožencev na tuneskem
procesu (Donini trdi, da je Garcia
povezan s špansko obveščevalno
službo), celo pomagala Borgheseju
pri ureditvah prevarniškega
načrta. Bolonjski fašist ni kaj pri-
družil na kolena Jugoslavijo. Do-
kazuje, da turinski ir proces v A-
rezzu preraščata meje prevarniš-
kega delovanja v Italiji in dajeta
konkretno možnost sodnikom, da po-
kažejo dobro voljo in slednjič le ra-
ziščajo, kam pravzaprav v resnici
vodi črna nit. Morda bi jim uspelo
razkrinkati tujo velesilo, ki podpihu-
je tukajšnje prevarništvo, toda kaj,
ko bi morali v tem primeru nujno
upertiti kazalec tudi proti nekaterim
vidnim italijanskim politikom...

Na turinskem porotnem sodišču
gre za drugi del obravnave proti 41
priladnikom gibanj Ordine nuovo in
Ordine nero, ki sta bili svoj čas
razpuščen na ukaz rimskega sod-
stva. Obtoženi so prevarniškega de-
lovanja za zrušenje demokratične u-
reditve v državi, oziroma, da so se
s polvojaškimi vajami in podpihova-
njem javnih neredov pripravljali na
desničarsko revolucijo, ki bi jim o-
mogočila odpravo političnih strank,
sindikalskih organizacij in ustavnih
svobod. Prvi del procesa se je za-
ključil konec marca.

Med drugimi je bil danes popoldne
zaslišan 44-letni Francesco Donini,
glavni tajnik zveze skrajnodesničar-
ske »Unione socialista nazionali«, vi-
den predstavnik skupin »gruppi dan-
nuziani«, vsedrjavni tajnik gibanja
»movimento di ricostruzione naziona-
le« in glavni urednik revije »Italia
e Popolo«. Bolonjskega fašista so
aretirali 13. t.m. na ukaz namestni-
ka državnega pravdnika dr. Nunzia-
ta zaradi posesti, uvoza ter izvoza
razstreliva in poskusa terorističnih
izpadov v Jugoslavijo. Dejansko je
Donini, ki se ima za predstavnika
samozavane istrske in dalmatinske
vlade v izgnanstvu ter je v tesnih
stikih s fantomatično »fronto za o-
svoboditev Kvarnera« in menda tu-
robniimi gesli zamazala npr. zidove
v bližini tržaškega velesejma, na-
ročil ustaškim tolpom izvedbo
bombnih atentatov v najbolj obljude-

Sicilski škof pojde
na zatožno klop

RIM, 21. — Včerajšnja homilija
msgr. Ubalda Teofana Stelle, med ka-
tero je castelvetranski škof v stolni
cerkvi označil kot čisto navadne pro-
stitutke vse tiste ženske, ki se zavze-
mo za liberalizacijo prekinitve no-
sečnosti, in to z izredno prostiškimi
izrazi, je močno odjeknila v javno-
sti. Iste je seveda razburila pri-
stajanje gibanja za osvoboditev žen-
ske (MLD), kot tudi italijanski cen-
ter za sterilizacijo in splav (CISA).
Članica tajništva MLD Marina Po-
lini in koordinatorka CISA Emma
Bonino sta skupno s predsednico ra-
dikalne stranke Adele Faccio naročili
odvetnikom, naj siciliskega škofa pri-
javijo sodni oblasti zaradi obrekova-
nja in grobe žaljenja, s katerim je
bilo hudo prizadeto dostojanstvo vseh
žen, ki se borijo za svobodno in
odgovorno materinstvo.

Z druge strani bosta socialistična
parlamentarca Loris Fortuna in Sal-
vatore Frasca z ustreznimi interpelaci-
je obvestila o zadevi predsednika
vlade, notranjega ministra in mi-
nistra za pravosodje, da v vsebini
protokola. Zvedelo se pa je, da je
vodja egiptovske delegacije Muba-
rak, ki je sedaj na obisku v LR
Kitajski, prejel v teku več kot po-
lurnega razgovora s predsednikom
Maocetungom zagotovilo, da bo Ki-
tajska nudila Egiptu vso svojo mož-
no pomoč.

Današnji pogovori med obema de-
legacijama so trajali tri ure in pol.
Tri podkomise (vojaška, gospo-
darska in trgovska) so predložile
rezultate pogajanj, ki so jih obe
stranki sprejele. Egiptovski podpre-
sednik Mubarak je dejal, da so se
spoznalemi glede vseh vprašanj.
Rezultati sedanjih pogajanj bodo
služili kot osnova za zelo verjetno
razširitev trgovinskega protokola
med obema državama, ki ga bo ve-
rjetno podpisal v Kairu kitajski mi-
nister za trgovino, ki bo prišel v

Firence, 21. — Na povabilo dr.
Silvestra Bardazzija, predstojnika
fakultete za arhitekturo na univerzi
v Firenci, se je mudil v Italiji dr.
Tine Kurent, profesor na fakulteti
za arhitekturo ljubljanske univerze.
Florentinskim študentom je pred-
aval na temo »Modularna kompozici-
ja v historiji in v moderni arhitek-
turi«. Poleg tega je predsedoval di-
plomski komisiji pri zaključnih izpi-
tih in se seznanil z delom arhitek-
tov v Firencih.

A. BUBNIČ

PO RAZGOVORIH EGIPTOVSKEGA PODPREDSEDNIKA MUBARAKA V PEKINGU

LR Kitajska in Egipt podpisala
protokol o vojaškem sporazumu

Kitajska bo nudila Egiptu vsi možno pomoč - Kako v
LR Kitajski poteka kampanja proti Teng Hsiao Pingu

PEKING, 21. — Egipt in Ljudska
republika Kitajska sta danes podpi-
sala protokol vojaškega sporazuma.
To se je zgodilo pet tednov potem,
ko je Egipt enostransko preklical
veljavnost sporazuma o sodelova-
nju in o prijateljstvu s Sovjetsko
zvezo. Najnovejši sporazum med E-
giptom in LR Kitajsko sta podpi-
sala egiptovski minister za vojno in-
dustrijo Džemal Eddin Sidki in ki-
tajski pomočnik načelnika general-
nega štaba gen. Čang Kai-Čen.

Ni še znano kakšna je vsebina
protokola. Zvedelo se pa je, da je
vodja egiptovske delegacije Muba-
rak, ki je sedaj na obisku v LR
Kitajski, prejel v teku več kot po-
lurnega razgovora s predsednikom
Maocetungom zagotovilo, da bo Ki-
tajska nudila Egiptu vso svojo mož-
no pomoč.

Današnji pogovori med obema de-
legacijama so trajali tri ure in pol.
Tri podkomise (vojaška, gospo-
darska in trgovska) so predložile
rezultate pogajanj, ki so jih obe
stranki sprejele. Egiptovski podpre-
sednik Mubarak je dejal, da so se
spoznalemi glede vseh vprašanj.
Rezultati sedanjih pogajanj bodo
služili kot osnova za zelo verjetno
razširitev trgovinskega protokola
med obema državama, ki ga bo ve-
rjetno podpisal v Kairu kitajski mi-
nister za trgovino, ki bo prišel v

egiptovsko glavno mesto prihodnji
mesec.

Takoj po podpisu vojaškega pro-
tokola je Mubarak priredil za svoje
kitajske goste slovesen sprejem na
katerega pa niso bili povabljeni di-
plomatski predstavniki in niti tuji
časnikarji. Po poslednjih pričeva-
njih je znano le, da so govorniki na
sprejemu poudarili svoje popolno za-
dvojljost glede doseženega spora-
zuma. Kot je znano, so sovjetski
diplomati in diplomati drugih še-
stih držav evropskega Vzhoda za-
vrnili povabilo, da bi se prejšnji po-
nedeljek udeležili slovesnega kosila,
ki ga je pripravil kitajski ministri-
ski predsednik Hua Kuo-Feng.

Kitajskih razgovorov se je udele-
žilo 36 egiptovskih funkcionarjev iz
vrst visokih častnikov in strokov-
njakov. Delegacija bo jutri obiska-
la pekiško veseščilce, ki je eno
od najbolj aktivnih središč sedanje
politične kampanje proti desničar-
skemu revizionizmu. Jutri popoldne
po delegacija obiskala še Sanghaj in
neko drugo mesto, od koder uo od-
potovala v Iran.

Medtem se po vsej LR Kitajski
nadaljuje kampanja proti desničar-
skim revizionistom, se pravi v bi-
stvu kampanja proti politični usme-
ritvi, ki jo je zastopal in jo morda
še zastopa bivši podpredsednik
Teng Hsiao Ping. Najnovejša vesti
gleda te kampanje pa prihajajo iz
Kunminga v pokrajini Junnan, ki je
ena od najbolj oddaljenih od Pe-
kinga. Hkrati pa te vesti gojnasnu-
jejo tudi, vsaj deloma, metode se-
danjega političnega boja na Kitaj-
skem. V Kunmingu je v ospredju na-
pada sam predsednik pokrajinskega
revolucionarnega odbora ter prvi se-
kretar KP Ča Ci-Jun, katerega so na
več stenskih časopisih obtožili,
da je javni sovražnik revolucionar-
jev, nacist in voditelj, ki zavaja
na kapitalistično pot. Na nekaterih
stenskih časopisih piše, da se za-
deva s temi voditelji ne bo dobro
končala. Še posebej pa jih dolžijo,
da so se uprli navodilom central-
nega komiteja partije (dokumenta
št. 4 in št. 5).

Vse kaže, da je polemika zelo raz-
gibana, toda na splošno je ozažje
povsem mirno. Prvič se je zgodilo
da so tuji časnikarji lahko nemo-
no odšli v Junnan ter prebirali vse
zidne časopise ne da bi jih kdo mo-
til. Opazili so, da posebno zvečer
velike skupine mladenčev gredo
skozí mesto z zastavami ter vzklj-
kajo Maocetungu, centralnemu komi-
teju partije ob odobravanju dveh
resolucij od 7. aprila (imenovanje
Hua Kuo-Fenga za predsednika in
odstranitev Teng Hsiao Pinga). Vse
kaže pa, da se ta revolucionarna de-
javnost izživlja od sedaj v glavnem
na mestnih zidovih.

Zanimivo je v tej zvezi dejstvo,
da je partijski voditelj v Kunmingu
še vedno na svojem mestu, kakor
so tudi na svojem mestu drugi vo-
ditelji v tej pokrajini. Neki pred-
stavniki urada za zunanje zadeve po-
krajine, Huang Feng-Li je dejal
časnikarjem: »Nova ustava določa,
da vsakdo lahko izraža svoje mne-
nje na stenskih časopisih. Ta je
ena od številnih oblik demokracije
v naši državi. Gre za način s ka-
terim množice lahko izjavijo svo-
je nadzorstvo. Vendar pa vse tisto,
o čemer se bere na stenskih časo-
pisih, ni vedno nujno pravilno, prav
zato ker lahko kdočkolj piše, kar
hoče. Resnica se porodi v teku do-
govodov, ki vzgajajo množice, vo-
ditelji pa lahko popravijo svoje na-

pake. Tovarš Ča je še vedno na
svojem mestu, pravijo da je po-
vezan s Teng Hsiao Pingom, toda
to bomo šele ugotovili.«

Naraščanje tujih
naložb v Ameriki

NEW YORK, 21. — Tuje naložbe
v ameriško industrijo polagoma na-
raščajo. Po podatkih ustanove za
gospodarske raziskave »Conference
Boards« je bilo v prvem letošnjem
trimesečju 54 takih naložb proti 40
v ustreznem obdobju lanskega leta.
V vsem l. 1975 jih je bilo 161 pro-
ti 249 v 1974.

MOSKVA, 21. — Za novega sovj-
skega veleposlanika v Tokiu je bil
imenovan bivši kmetijski minister
Dmitrij Poljanski. Nasledil je Olega
Trojanovskega, ki je bil poklican
na drugo službeno mesto.

KRALJICINE
NEVEŠČOSTI

LONDON — Angleška kralji-
ca Elizabeta je predinočnim
priredila slovesen sprejem ob
priložnosti svoje 50-letnice roj-
stva. Gostje so plesali vsi noč,
le okoli polnoči so prekinili
zabavo ter enoglasno rapeli
zdravico »Happy birthday to
you«.

Vse bi se dobro izteklo le če
bi bil navzoč tudi ministrski
predsednik Callaghan. Ta je
baje prošil kraljico, naj mu do-
voli da se ne udeleži spreje-
ma, ker je preveč obremenjen
z delom. Njegova odsotnost je
sprožila v Angliji ostre polemi-
ke. Mnogi so zamerili Calla-
ghanu, češ da so nekateri dru-
gi predsedniki vlade prihiteli
tudi iz najbolj oddaljenih kra-
jev, da bi bili na sprejemu ob
kraljicinem rojstnem dnevu.
Drugi pa branijo predsednika,
ker menijo, da je zares preo-
bremenjen z delom.

Včeraj pa je v čašo veselja in
radosti kraljice Elizabete kani-
la še ena kapljica grenkobe.
Prav njen konj »Candide« se je
na tekmi moskovsko podjetje se je
temu posvetilo že pred časom, ven-
dar je sovjetski tisk vedno prinesel
eno. Kraljičina hči je za kratek
čas izgubila zavest. Baje si je
poškodovala hrbtnico.

Odslej še
umetni kaviar

MOSKVA, 21. — Sovjeti, ki že od
nekadaj slovijo po okusnem kaviaru,
so prišli na zamisel, da bi to spe-
cialiteto lahko tudi umetno pridobi-
vali. Neko moskovsko podjetje se je
temu posvetilo že pred časom, ven-
dar je sovjetski tisk vedno prinesel
eno. Kraljičina hči je za kratek
čas izgubila zavest. Baje si je
poškodovala hrbtnico.

POMORSKA PRETEKLOST

(Nadaljevanje s 4. strani)

ljati plavalčiki dok, v katerega je
mogoče spraviti ladje do 25.000
ton nosilnosti. Proizvodni program
zaposljuje od 450 do 500 delavcev,
pretežno visoko kvalificiranih ter
razvejano kooperacijo z drugimi
industrijskimi podjetji. Kot vemo,
je ladjedelstvo pogonska veja tu-
di za druge vrste industrije in
obrti ter zato pričakujemo, da bo
pripomogla k dopolnitvi gospodar-
ske strukture obalne regije, ki
ima zdaj pretežno terciarni značaj.

Ribištvo je imelo že v preteklo-
sti na zahodni obali Istre globoke
korenine in to zlasti v Izoli, kjer
so že iz časa Avstrije delovale ve-
like tovarne ribjih in drugih kon-
zerv. Po vojni je bilo ribiško ladj-
jevo in njegova oprema moderni-
zirano tako, da je bil z morskimi
manjšanju številom enot in poklic-
nih ribičev (danes imamo 22 več-
jih ladij in okoli 180 stalnih ribi-
čev) dosežen, če vzamemo popreč-
je 1971-74, dvakrat večji ulov
kot pred vojno.

Da bi vzgojili potrebni kader
— z izselitvijo večine italijanskih
poklicnih ribičev je nastala vrzel
v pričrženem kadru — je bila od-
prta 1951. leta pri piranski srednji
pomorski šoli ribiška šola, ki je
delovala najprej kot enoletna, na-
t. d. dveletna in pozneje triletna z
eno prikritivno do šolskega leta
1970-71. Na njej je diplomiral
114 ribičev navtičkov in strojnikov.

Edina dejavnost, v kateri smo
zaostali, je solinarstvo. Med leti
1962 in 1963 je znašal poprečni
»pridelek« okoli 21.500 ton letno,
od tedaj pa do 1974. leta komaj
5.700 ton. Površina solin se je
zmanjšala od 628 ha na 300 ha.
Številni solinarjeve, ki so pobirali
sol na majhnih zaključnih soli-
nah, je začelo upadati že na pre-
hodu iz 19. v 20. stoletje, do-
končno pa je ta sistem izumrl v
zadnjem desetletju. Sedaj predvi-
devajo ponovno aktiviranje in
rekonstrukcijo okoli 300 ha solin
na levem bregu Dragonje, tako
da bodo vključene še v delujočo
in tehnološko sodobnejšo enoto
solino na desnem bregu. Po no-

vem izpopolnjenem sistemu naj bi
poprečna proizvodnja znašala 30
tisoč ton.

Naj omenimo še pomorsko
znanstveno raziskovanje. Na tem
področju se moremo pohvaliti le z
morsko biološko postajo v Por-
torozu, ki je bila ustanovljena
kot samostojna enota Instituta
za biologijo univerze v Ljubljani,
potem ko je bil leta 1967 ukinej.
Zavod za raziskavo morja. Morska
biološka postaja sodeluje z razis-
kovalci različnih univerz, med nji-
mi tudi s tržaško. Leta 1975 ji
je mednarodna oceanografska ko-
misija OZN podelila status regio-
nalnega izobraževalnega centra za
ekologijo Sredozemlja in pripada-
počih področij. Postaja se ne uk-
varja z morsko ekologijo v ožjem
smislu (ribištvo, varstvo mor-
skega okolja itd.), ampak sega
tudi na druga področja znanosti,
ki so povezana z izkoriščanjem
prednosti obmorske lege.

Izredno pomemben za razisko-
vanje naše pomorske preteklosti je
pomorski muzej v Piranu, ki je
bil ustanovljen 1967. leta in je bil
imenovan po Sergeju Mašeri, ki je
leta 1941 žrtvoval svoje življenje,
da je razstrelil jugoslovansko
vojno ladjo, da bi ne padla v roke
okupatorja. Delavci muzeja so
napisali že nekaj razprav o tem
še malo raziskanem poglavju naše
zgodovine.

Precej gradiva bomo našli tudi
v študijski knjižnici v Kopru, ki
je pripravila bibliografijo »O mor-
ju in pomorstvu«, v kateri najde-
mo nad 1000 del s tega področja,
bibliografijo člankov o pomorstvu
tržaškega časopisa »Edinost« od
leta 1876 do 1928 ter bibliografijo
člankov in razprav, ki so jih obja-
vili do 1940. leta drugi slovenski
časopisi, ki so izhajali v Trstu.
Gorici in drugje na Primorskem.

Ne gre samo za zgodovino Slo-
vencev, ampak za spoznavanje
pomorske preteklosti področja,
na katerem živimo in ki smo jo
obiskovali bolj ali manj vidno
in uspešno skupaj z italijanskimi
prebivalci in tudi pripadniki dru-
gih narodov, ki jih je sem pri-
vabila izredna geopolitična lega
Severnega Jadrana.

najbolj ugodna

Lloyd Adriatico
ASSICURAZIONI

poiščite v »PAGINE GIALLE« pod geslom »ASSICURAZIONI« agencijo
Lloyd Adriatico, ki Vam je najbližja.

POLICA "4R"

Polica »4R« je najbolj poceni
izmed vseh avtomobilskih polic: spodnja razpredelnica
tu potrjuje. Zelo visoke garancije (100/30/10 milijonov)
nudijo maksimalno mirnost in gotovost.
Dolge v garancijah so vključeni tudi sopotniki.
Vse to po zaslugi franšize (30.000 lir, ki se lahko
zniža na 25.000 po dvet letih brez nesreče).
Fransiza je edini način, ki daje možnost
pri avtomobilskem zavarovanju, da je cena primerna
ter odnos z zavarovancem jasen in enostaven.

REGISTRACIJA	TIP POLICE	FISKALNE KM			
		Do 10	10 - 12	12 - 14	14 - 18
GO TS	"4R"	37.900	55.500	61.100	79.300
	BONUS MALUS	50.820	74.445	81.900	106.365
	POGOJENI POPUST	45.465	66.465	73.080	95.025

Polica »pogojeni popust« predvideva v primeru nesreče 41% po-
viška premije. Poviški za polico »bonus - malus« pa so od 16%
do 147%, medtem ko so znižanja od 13,50% do 25%.